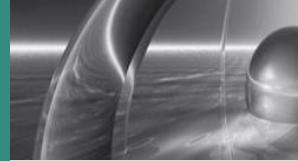

**Суб'єкти первинного
фінансового моніторингу:
роль і місце в
Національній системі
ПВК/ФТ**

СТАНДАРТИ FATF

- ❖ **ЗАПОБІЖНІ ЗАХОДИ**
- ❖ **9. Закони про збереження таємниці фінансовими установами**
- ❖ **ЗАХОДИ НАЛЕЖНОЇ ПЕРЕВІРКИ КЛІЄНТА ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ДАНИХ**
- ❖ **10. Заходи належної перевірки клієнта**
- ❖ **11. Збереження даних**
- ❖ **ДОДАТКОВІ ЗАХОДИ ДО СПЕЦИФІЧНИХ КЛІЄНТІВ ТА ВІДІВ ДІЯЛЬНОСТІ**
- ❖ **12. Публічні особи**
- ❖ **13. Кореспондентські банківські відносини**
- ❖ **14. Переказ коштів або цінностей**
- ❖ **15. Нові технології**
- ❖ **16. Грошові перекази**
- ❖ **НАДІЙНІСТЬ, ЗАХОДИ КОНТРОЛЮ ТА ФІНАНСОВІ ГРУПИ**
- ❖ **17. Надійність третіх сторін**
- ❖ **18. Внутрішній контроль та іноземні відділення та філії**
- ❖ **19. Високо-ризикові країни**
- ❖ **ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДОЗРІЛІ ОПЕРАЦІЇ**
- ❖ **20. Повідомлення про підозрілі операції**
- ❖ **21. Передача конфіденційної інформації та конфіденційність**
- ❖ **ВИЗНАЧЕНІ НЕФІНАНСОВІ УСТАНОВИ ТА ПРОФЕСІЇ**
- ❖ **22. ВНУП: заходи належної перевірки клієнта**
- ❖ **23. ВНУП: інші заходи**

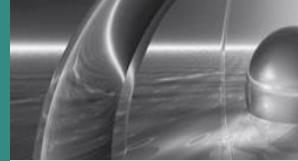
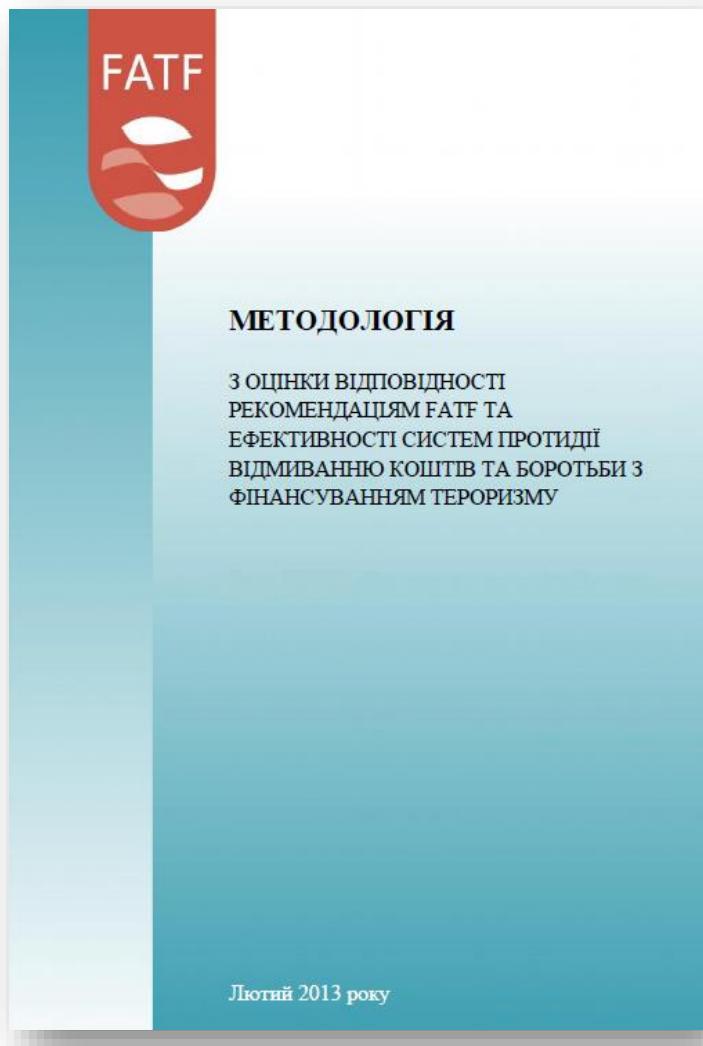

Міжнародні стандарти
з протидії відмиванню доходів
та фінансуванню тероризму і
розповсюдженю зброї
масового знищення

РЕКОМЕНДАЦІЇ FATF

Затверджено
Пленарним засіданням FATF
16 лютого 2012 року

СТАНДАРТИ FATF

Безпосередні результати ефективності (Immediate Outcomes)

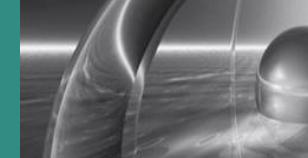
Безпосередній результат 1	Ризики відмивання коштів та фінансування тероризму усвідомлюються і, за необхідності, здійснюється координація дій на національному рівні з метою протидії відмиванню коштів, фінансуванню тероризму та розповсюдженю зброї масового знищення.
Безпосередній результат 2	Міжнародне співробітництво забезпечує відповідною інформацією, фінансовими даними, та доказами, а також сприяє заходам з протидії злочинцям та їх активам.
Безпосередній результат 3	Наглядові органи належним чином здійснюють нагляд, моніторинг та регулювання фінансових установ та визначених нефінансових установ та ВНУП щодо додержання вимог у сфері ПВК/ФТ відповідно до їх ризиків.
Безпосередній результат 4	Фінансові установи та визначені не фінансові установи і професії належним чином вживають запобіжних заходів у сфері ПВК/ФТ відповідно до їх ризиків, та звітують про підозрілі операції.
Безпосередній результат 5	Юридичні особи та правові утворення попереджаються бути використаними для відмивання коштів або фінансування тероризму, а інформація про їх бенефіціарну власність надається компетентним органам без затримки.
Безпосередній результат 6	Фінансова інформація та вся інша відповідна інформація використовується належним чином компетентними органами для проведення розслідування відмивання коштів та фінансування тероризму.
Безпосередній результат 7	Злочини та діяльність з відмиванням коштів розслідаються, правопорушники переслідаються в судовому порядку та підлягають ефективним, пропорційним та переконливим санкціям.
Безпосередній результат 8	Доходи і засоби скочення злочину конфіскуються.
Безпосередній результат 9	Злочини та діяльність з фінансування тероризму розслідаються, а особи, які фінансують тероризм переслідаються в судовому порядку та підлягають ефективним, пропорційним та переконливим санкціям.
Безпосередній результат 10	Терористи, терористичні організації та організації, що фінансують терористів, позбавлені можливості формувати, переміщувати та використовувати кошти та зловживати некомерційним сектором.
Безпосередній результат 11	Особи та установи, що беруть участь у розповсюдженні зброї масового знищення не допускаються до залучення, переміщення і використання коштів, згідно з відповідними Резолюціями РБ ООН.

4 безпосередній результат

Основні питання місії

- 1 СПФМ розуміє характер і рівень ризиків ВК/ФТ
- 2 СПФМ запроваджує політику у сфері ПВК/ФТ
- 3 СПФМ здійснює внутрішній контроль ВК/ФТ
- 4 СПФМ управляє ризиками та має програми зниження ризиків ВК/ФТ
- 5 СПФМ вживає заходів належної перевірки клієнта
- 6 СПФМ ідентифікує, перевіряє клієнтів (моніторинг)
- 7 СПФМ подає інформацію до ПФР

Загальні питання в рамках консультацій з експертами MONEYVAL

- ❖ **Визначення питань для обговорення:**
- ❖ **Які послуги надає ваш СПФМ?**
- ❖ **Чи є ці послуги ліцензованими?**
- ❖ **Скільки працівників налічує установа?**
- ❖ **Скільки клієнтів має СПФМ (рік чи місяць)?**
- ❖ **Які фінансові показники діяльності СПФМ?**
- ❖ **Яке законодавство регулює діяльність СПФМ?:**

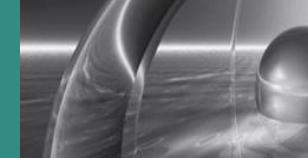
(Закон про банки і банківську діяльність, Про страхування, Про кредитні спілки, Ліцензійні умови, тощо)

- ❖ **Який порядок створення СПФМ та припинення діяльності?**

(Закон про державну реєстрацію, підзаконні акти державних регуляторів, тощо: органи реєстрації, ліцензування, вимоги до документів, що приймаються)

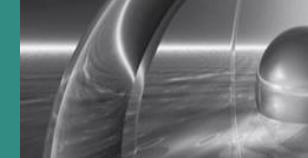
Загальні питання в рамках консультацій з експертами MONEYVAL

- ❖ **Які вимоги законодавства щодо формування статутного капіталу вашої установи: розмір, джерела?**
- ❖ **Як перевіряється походження статутних капіталів вашої установи: хто проводить перевірку і у який спосіб, висновки?**
- ❖ **Які вимоги до засновників та керівників ваших категорій установ? Законодавство?**
  - Відсутність кримінального минулого!
  - Ділова репутація!
  - Досвід роботи, тощо
- **Хто перевіряє відповідність займаним посадам засновників та керівників ваших категорій установ?**
  - Внутрішня перевірка?
  - Зовнішня перевірка?

Загальні питання в рамках консультацій з експертами MONEYVAL

❖ Яка роль засновників та керівників ваших категорій установ в процесі ПВК/ФТ? Законодавство?

- Підпис документів?
- Чи приймають вони рішення з питань ПВК/ФТ;
- Яка їх відповідальність.

❖ Яка кількість працівників вашого СПФМ задіяна у сфері ПВК/ФТ ?

- Які їх обов'язки?
- Кому підпорядковуються з питань ПВК/ФТ?
- Яка їх відповідальність.

❖ Чи є структурні підрозділи в ваших установах з питань ПВК/ФТ?

- Які їх основні завдання? Хто очолює і кому підпорядковується? Кількість працівників, тощо?

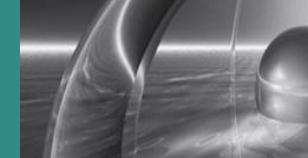

Нормативне забезпечення

Основні методологічні акти для звітуючих суб'єктів:

- ❖ постанови Уряду від 05.08.2015 № 552, від 08.09.2015 № 693, від 17.07. 2015 № 510
- ❖ постанова Правління НБУ від 26.06.2015 № 417
- ❖ наказ Міністерства фінансів 29.01.2016 №24
- ❖ наказ Міністерства фінансів 24.11.2015 №1085
- ❖ постанова правління НБУ 18.08.2016 № 373
- ❖ рішення НКЦПФР від 17 березня 2016 № 309
- ❖ наказ Міністерства юстиції від 18.06.2015 № 999/5
- ❖ наказ Міністерства фінансів від 23.07.2015 № 662
- ❖ наказ Міністерства фінансів від 22.12.2015 № 1160
- ❖ наказ Міністерства інфраструктури від 01.04.2013 № 199
- ❖ розпорядження Держфінпослуг від 24.02.2011 № 102
- ❖ наказ Мінекономрозвитку 15.07.2013 № 787

Характер ризиків для банків

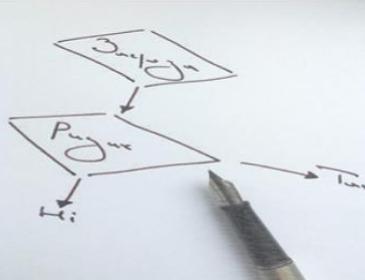

**ЗВІТ
ПРО ПРОВЕДЕННЯ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ОЦІНКИ РИЗИКІВ**
у сфері запобігання та протидії
легалізації (відмиванню) доходів,
одержаних злочинним шляхом, та
фінансуванню тероризму

2016
Україна, Київ

Банківська сфера, завдяки різноманітності фінансових послуг та інструментів, клієнтської бази і акумуляції залучених коштів, є привабливим об'єктом для застосування схем відмивання коштів
(витяг з типології ПФР)

Відповідно до НОР, до найбільш ризикових ФО з точки зору ВК можна віднести:

- ❖ - **готівкові ФО;**
- ❖ - **ФО, пов'язані із зовнішньоекономічною діяльністю;**
- ❖ - **ФО, пов'язані з поповненням рахунків новостворених підприємств;**
- ❖ - **ФО, які проводяться високо ризиковими клієнтами (публічними особами)**
- ❖ - **фінансові операції, пов'язані з одержанням або наданням фінансової допомоги.**

Відповідальний працівник

незалежність і професійність

Докази

керівна посада

Співпраця з
ПФР

Навчання

Бездоганна
ділова
репутація

Досвід
роботи

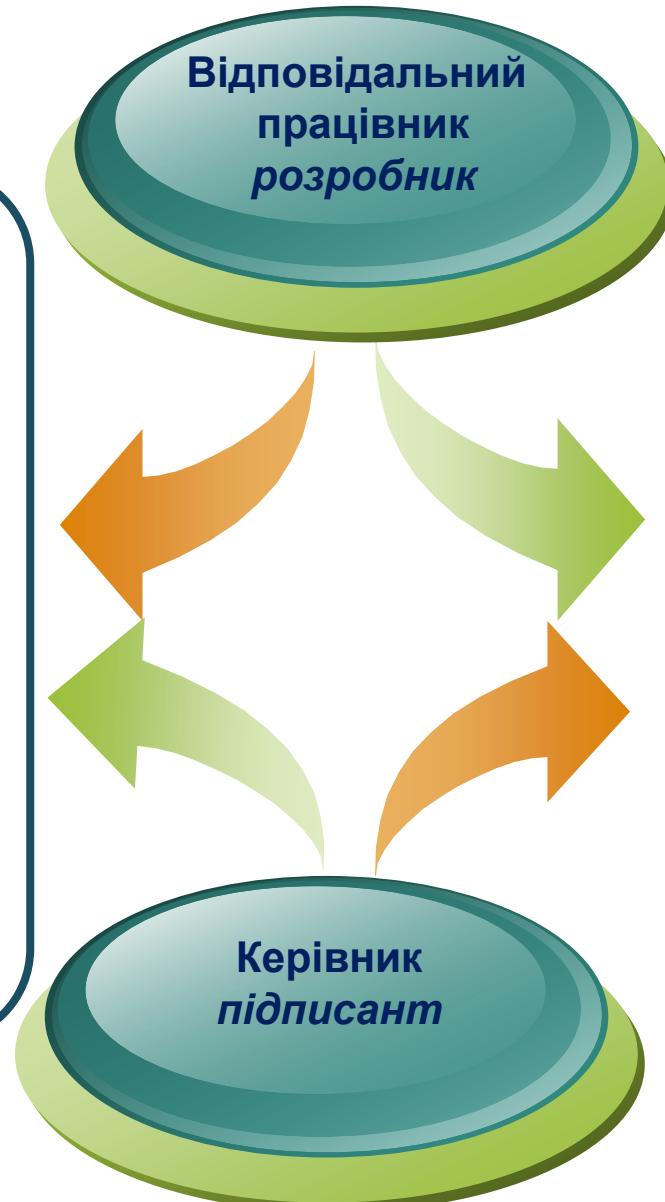
Доступ до
приміщень
та інформації

Перевірка
усіх
підрозділів

Відповіда-
льність

Розробка
правил та
програм

Головні документи СПФМ з питань ПВК/ФТ

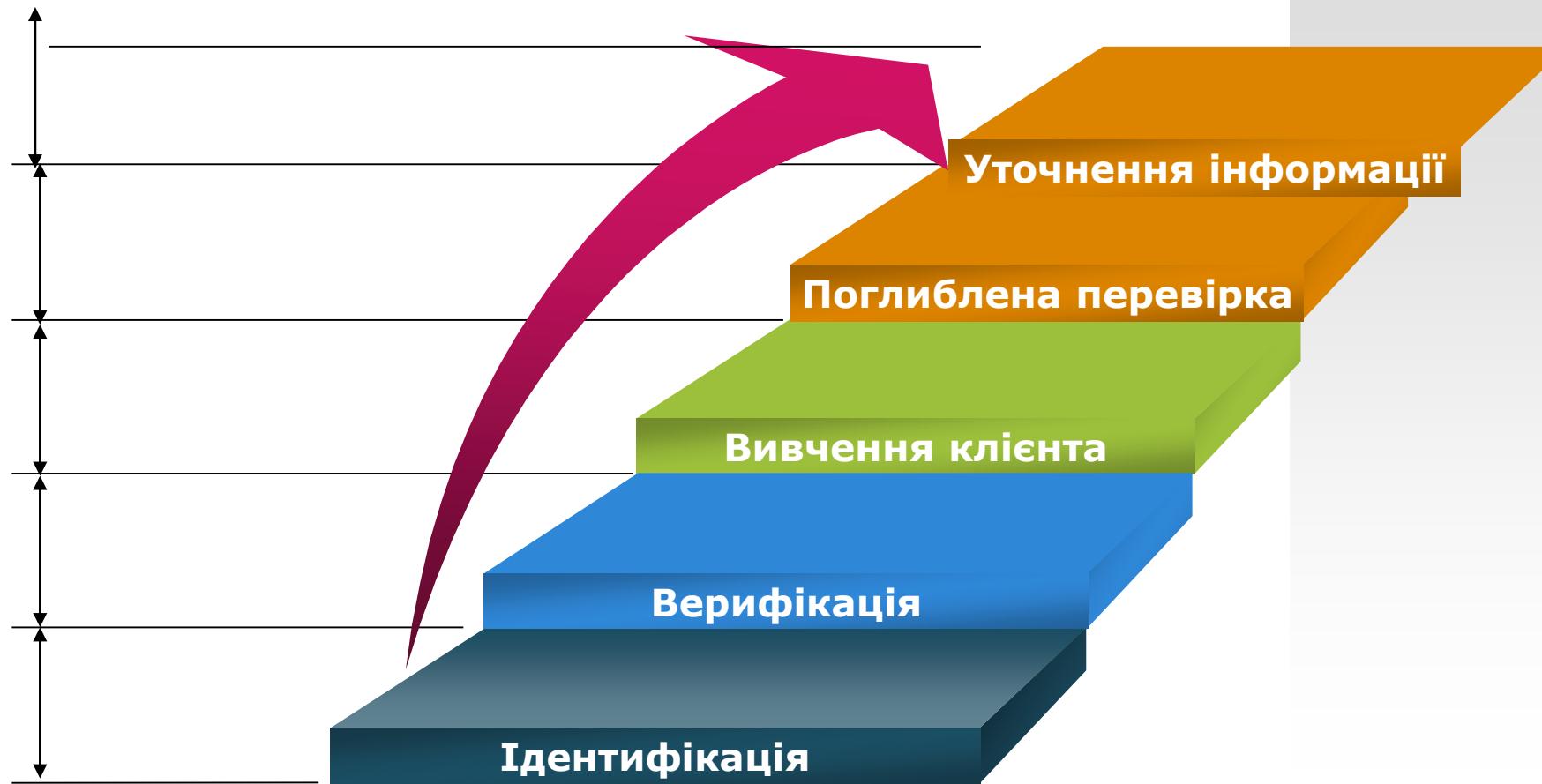
Правила фінансового моніторингу – внутрішній порядок виконання Закону
Документ з обмеженим доступом і містить внутрішні вимоги щодо:

- ✓ здійснення заходів належної обачливості до клієнтів і управління ризиками;
- ✓ підготовки персоналу з питань фінансовому моніторингу;
- ✓ забезпечення виявлення, реєстрації та подання операцій до ПФР;
- ✓ порядку зупинення та поновлення фінансових операцій;
- ✓ проведення внутрішніх перевірок діяльності суб'єкта, тощо.

Програма здійснення фінансового моніторингу – внутрішній план виконання Закону

- ✓ Програма містить заходи з строками їх виконання та визначенням осіб, які відповідають за виконання:
- ✓ призначення відповідального працівника;
- ✓ розробка та затвердження посадової інструкції відповідального працівника;
- ✓ розробка і оновлення Правил і Програми;
- ✓ направлення інформації про призначення відповідального працівника до ПФР, тощо.

Заходи належної перевірки клієнта

Заходи належної обачливості

Ідентифікація клієнта

- ❖ ідентифікація - отримання суб'єктом первинного фінансового моніторингу від клієнта (представника клієнта) ідентифікаційних даних
- ❖ для юридичної особи - повне найменування, місцезнаходження; дату та номер запису в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців про проведення державної реєстрації, відомості про виконавчий орган; ідентифікаційні дані осіб, які мають право розпоряджатися рахунками та/або майном, дані, що дають змогу встановити кінцевих бенефіціарних власників (контролерів); ідентифікаційний код згідно з Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України; реквізити банку, в якому відкрито рахунок, і номер поточного рахунка

Страхування життя

Ідентифікація клієнта

Частина п'ята статті 6 Закону:

➤ Страховики (перестраховики), страхові (перестрахові) брокери, крім заходів, передбачених цим пунктом, здійснюють також заходи для встановлення факту про те, чи є така особа за договором (полісом) страхування життя вигодоодержувачем (вигодонабувачем). У разі встановлення факту про те, що така особа (клієнт високого ризику) є вигодоодержувачем (вигодонабувачем), до здійснення страхової виплати за таким полісом про це інформується керівник суб'єкта первинного фінансового моніторингу та проводиться поглиблена перевірка клієнта-держателя такого страхового полісу, за результатами якої приймається рішення щодо інформування спеціально уповноваженого органу.

Заходи належної обачливості

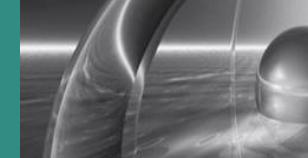
Ідентифікація клієнта

Грошові перекази

Частина 12 статті 9 Закону:

12. З метою ідентифікації фізичної особи (резидента, нерезидента), фізичної особи - підприємця - ініціатора (платника) переказу (в тому числі міжнародного), що здійснюється без відкриття рахунка на суму, що дорівнює чи перевищує 15000 гривень, або суму, еквівалентну зазначеній сумі, в тому числі в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, одиницях вартості, але є меншою за суму, передбачену частиною першою статті 15 цього Закону, суб'єкти первинного фінансового моніторингу, до яких звернувся ініціатор (платник) для здійснення переказу, встановлюють прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові; місце проживання (або місце перебування фізичної особи - резидента чи місце тимчасового перебування фізичної особи - нерезидента в Україні) або реєстраційний номер облікової картки платника податків, або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів, номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від одержання ідентифікаційного номера чи номера паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії) або дату і місце народження.

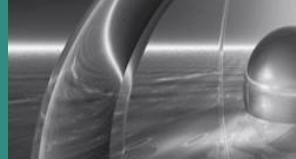
Заходи належної обачливості

Вивчення клієнта

- ❖ дослідження змісту діяльності клієнта
- ❖ оцінка фінансового стану клієнта
- ❖ аналіз відповідності фінансових операцій клієнта специфіці його діяльності
- ❖ визначення належності клієнта або особи, яка діє від його імені, до національних або іноземних публічних діячів, діячів, які виконують політичні функції в міжнародних організаціях, або пов'язаних з ними осіб
- ❖ з'ясування усіх дані щодо адреси місця проживання або місця його перебування (тимчасового перебування) в Україні
- ❖ встановлення мети ділових відносин із суб'єктом
- ❖ з'ясування інформації про наявність клієнта в переліку терористів

Заходи належної обачливості

- ❖ **верифікація клієнта** - встановлення (підтвердження) суб'єктом первинного фінансового моніторингу відповідності особи клієнта (представника клієнта) у його присутності отриманим від нього ідентифікаційним даним
- ❖ **уточнення інформації про клієнта** - актуалізація даних щодо клієнта, в тому числі ідентифікаційних даних, шляхом отримання документального підтвердження наявності (відсутності) змін у них

Верифікація
клієнта та
уточнення

Оцінка фінансового стану

← → C ⌂ 10.200.205.205/articles.php?cat_id=250&art_id=23971&lang=uk

Сервіси Інтернет UKR.NET: Всі новини України

ПІДВІДОМЧІ
підприємства та
установи

Навчання

Статистика

Національна оцінка
ризиків

Архів подій

Корисні посилання

Відкриті дані

Президент
України

Верховна
Рада України

Урядовий
портал

acrc.org.ua

Антикорупційний
портал acrc.org.ua

УРЯДОВИЙ
ПОРТАЛ

ПІДВІДОМЧІ підприємства та установи

до складу зазначених документів у розрізі типів клієнтів, зокрема, можуть відноситися:

для юридичної особи-резидентента:

копія фінансової звітності (баланс, звіт про фінансові результати тощо), що надавалась по закінченню останнього звітного періоду у відповідні органи, засвідчена підписом керівника (уповноваженої ним посадової особи) та печаткою юридичної особи, з відміткою (за наявності) про отримання органами державної статистики та/або органами державної податкової служби або з додаванням відповідної квитанції про надіслання звітності у паперовому або електронному вигляді;

розшифровка дебіторсько-кредиторської заборгованості по балансу за останній звітний період;

виписки з поточних, вкладних (депозитних) рахунків підприємства за останні 6 місяців;

річна фінансова звітність (баланс, витяги, що містять дані про прибутки та збитки господарської діяльності клієнта, податкова декларація з додатками);

фінансова звітність клієнта та інформація щодо фінансового стану, що отримана із спеціалізованих веб-сайтів в мережі Інтернет;

та/або фінансова звітність та інформація щодо фінансового стану юридичної особи, що оприлюднена відповідно до вимог статті 14 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» за минулій звітний період;

та/або аудиторський висновок по бухгалтерській звітності за минулій звітний період;

та/або довідки про кредити, що отримані юридичною особою в банківських установах, завірені печаткою та підписами відповідальних осіб банків та ін.

для юридичної особи-нерезидента:

остання фінансова звітність щодо якої був проведений аудит та звітність за останню звітну дату;

останній аудиторський висновок (звіт незалежного аудитора) щодо фінансової звітності юридичної особи, складеної відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності;

річна фінансова звітність (баланс, витяги, що містять дані про прибутки та збитки господарської діяльності клієнта, податкова декларація з додатками);

фінансова звітність клієнта та інформація щодо фінансового стану, що отримана із спеціалізованих веб-сайтів в мережі Інтернет;

дані про присвоєння рейтингу, які розміщені в мережі Інтернет, на сайтах міжнародних рейтингових агентств («Standart & Poor's», «Fitch-Ratings», «Moody's» та ін.) і національних рейтингових агентств;

та/або лист з банку, в якому відкрито основний рахунок юридичної особи про наявність/відсутність його заборгованості перед контрагентами (дата видачі листа має бути не більше 10 днів);

та/або довідка про наявність/відсутність заборгованості перед бюджетом, видана

допоміг Україні провести першу національну оцінку ризиків в сфері відмивання грошей та фінансування тероризму

19.12.2016
Еспресо

Майже 40 млрд гривень могли бути "відмиті" цьогоріч, - Держфінмоніторинг

Управління ризиками

- В Україні запроваджено механізм управління ризиками ВК/ФТ фінансовими та не фінансовими установами та професіями.
- Основою такого підходу є стаття 11 ПВК/ФТ Закону та Рекомендації FATF, що передбачають оцінювання ризиків клієнтів за: типом, географічним розташуванням держави реєстрації клієнта, видом товарів, послуг, які отримує клієнт.
- Розширення методологія з управління ризиками визначена підзаконними актами державних регуляторів та наказом Мінфіну України № 584 від 08.07.2016, яким затверджені базові Критерії ризиків.

Класифікація клієнтів

- Терорист
- Публічна особа
- Складна структура власності
- Неприбуткова установа
- Іноземна фінінстанова
- Виробляє зброю
- Акції на пред'явника
- Підозра на фіктивність

- Клієнт з країни:
  - Іран та КНДР
  - Стратегічні недоліки у ПВК/ФТ
  - Офшор
  - Бойові дії
  - Санкції з боку ООН

- Великі міжнародні перекази
- Дистанційні послуги
- Інтелектуальні послуги

Управління ризиками ВК/ФТ

Методи оцінки ризиків (сценарний і бальний)

Приклад розрахунку сукупної оцінки ризику в балах, виходячи з визначених критеріїв

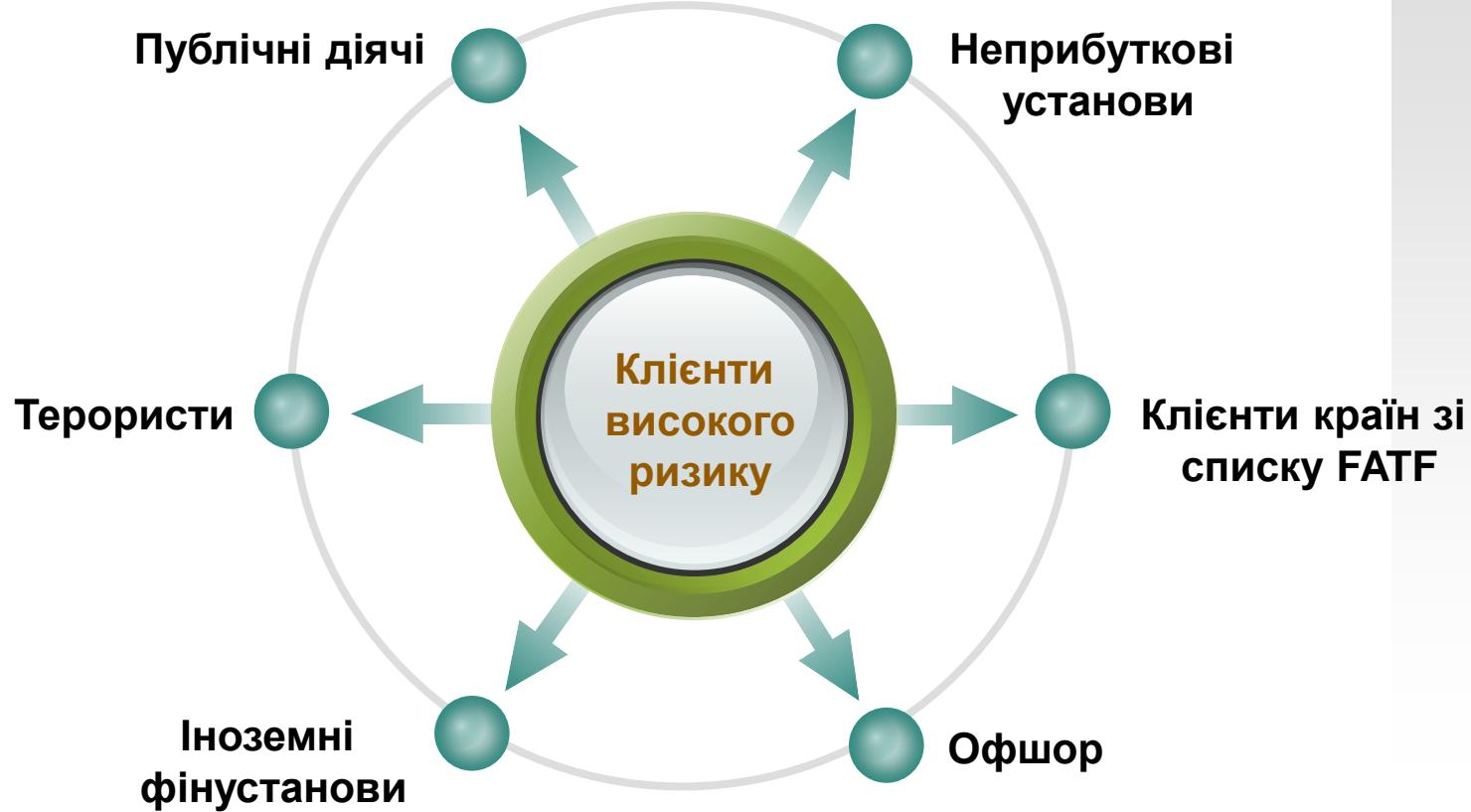
№ п/п	Типи, види ознак ризиків	Ситуація	Критерій	Оцінка за критерієм
1	країна	Бахрейн	офшорна зона	4
2	тип клієнта	страхова компанія	резидент	1
3	вид продукту	страхове відшкодування	настання страхового випадку в короткий строк після укладення договору	4

Заходи для зменшення ризиків

Для зменшення таких ризиків банк передбачив здійснення наступних застережних заходів:

- встановив вимоги надання клієнтом додаткової інформації у формі запитальнника про клієнта та його засновників;
- встановив мету та характер ділових відносин клієнта з вигодоодержувачем;
- перевірив осіб, які володіють, контролюють або спрямовують діяльність клієнта;
- зібрав інформацію про репутацію клієнта;
- вжив заходів для з'ясовування джерел походження коштів клієнта;
- здійснив моніторинг фінансових операцій клієнта протягом 3 місяців;
- подав інформацію до ПФР.

Високий ризик

Заходи обачливості до клієнтів високого ризику

1

Надання послуг
таким особам з
дозволу
керівника

2

З'ясування
джерел
погодження
коштів таких
осіб –
фінансовий стан

3

Уточнювати
інформацію про
клієнта кожного
рока

4

Приймати
рішення щодо
подання
інформації до
ПФР

150 тис. –
обов'язково

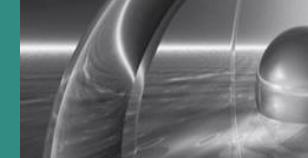
Три категорії публічних діячів:

- **Іноземні (з 2010 р.)**
- **Національні**
- **Міжнародні**

Публічні діячі – клієнти високого ризику

Публічні діячі – інформаційні ресурси

pep.org.ua/uk/ | Поник

Часто посещаемые Начальная страница Колекция веб-фраг... Рекомендуемые сайты Українська правда

PEP.ORG.UA ХТО ТАКІ ПУБЛІЧНІ ДІЯЧІ ДЛЯ ЧОГО ЦЕЙ РЕЄСТР ОЦІНКА РИЗИКІВ Q&A

Центр Протидії Корупції

ВІДКРИТИЙ РЕЄСТР НАЦІОНАЛЬНИХ ПУБЛІЧНИХ ДІЯЧІВ УКРАЇНИ

Поіменно називаємо всіх чиновників, які в Україні є публічними особами.

Корумповані високопосадовці легко відмивають брудні гроші через міжнародну банківську систему.

Тому у світі запровадили особливі правила контролю за фінансовими операціями публічних осіб: кожна фінансова установа має встановити, хто її клієнт і звідки в нього гроші.

Якщо клієнтом є публічний діяч, його фінансові операції мають бути ретельно перевірені.

Введіть ім'я

Перевірити

Джерела

Дані про національних публічних діячів підтвердженні документами з органів державної влади

Актуальність

Дані про національних публічних діячів зібрани після вступу в дію Закону Про запобігання та протидію

Достовірність

Напередодні публікації дані про публічних діячів проходять юридичну перевірку. Надіслати інформацію

Публічні діячі – інформаційні ресурси

Natsionalne Agentstvo Z Pytan Zapobigannya Koruptsii [UA] | <https://public.nazk.gov.ua>

Сервіси 3D-путешествие по С UKR.NET: Всі новини Новая вкладка Гостиная "Фан" BRW Оплата и Доставка Гостиная Грация: прс Гостинная купить - П Настройки Аэрофотосъ

ЄДИННИЙ ДЕРЖАВНИЙ РЕЄСТР ДЕКЛАРАЦІЙ

осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування

ПОДАТИ ДЕКЛАРАЦІЮ

ПРО РЕЄСТР FAQ ВІДКРИТИЙ API КОНТАКТИ

Пошук...

Тип декларації: ▾ Рік: ▾ Тип документу: ▾ Тип посади: (0) ▾ Категорія посади: (0) ▾ Період публікації: ▾
Високий ризик: ▾ Відповідальнє становище: (0) ▾

ПРО РЕЄСТР

Проект має на меті спростити подання публічними службовцями їх декларацій майнового стану, доступ до них та їх перевірку. Для цього система електронного декларування передбачає виконання таких задач:

- спрощення введення даних суб'єктом декларування;
- забезпечення захищеного протоколу автентифікації для входу в систему електронного декларування;
- запобігання помилкам з боку суб'єкта декларування під час введення даних;
- виконання перехресної перевірки інформації з використанням баз даних інших державних органів;
- надання доступу до системи електронного декларування іншим державним базам даних;
- забезпечення захищеного зберігання введених даних;
- надання відкритого онлайнового доступу та засобів пошуку по відкритих даних, що містяться в деклараціях, і можливості їх звантаження;
- створення відкритого API для розробників для забезпечення захищеного доступу до відкритих даних із декларацій майнового стану та їх звантаження в різних форматах;
- оптимізація процедур обробки декларацій майнового стану персоналом НАЗК і створення ефективного бізнес-процесу перевірки декларацій.

Іноземні інформаційні ресурси

1. Lexisnexis

<http://www.lexisnexis.com>

2. Список Доу Джонса (Dow Jones Watchlist)

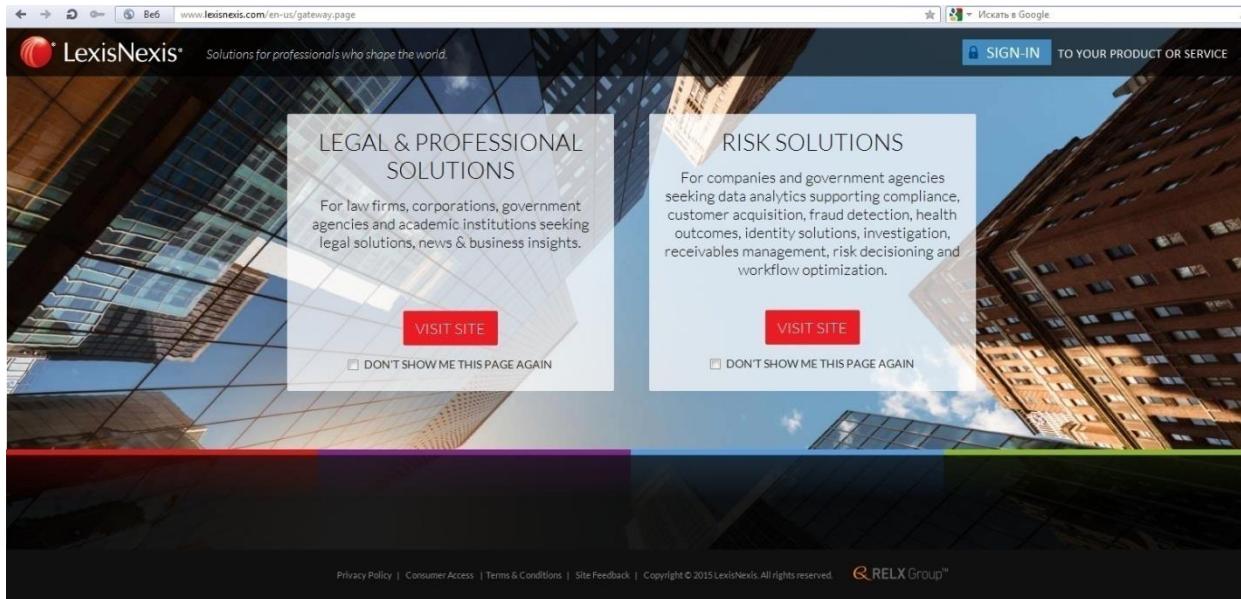
<http://www.dowjones.com>

3. Six Financial Information

<http://www.six-financial-information.com>

4. Accuity's Global PEP

<http://www.accuity.com/compliance/pep-due-diligence-database>

Публічні діячі – методичні рекомендації

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ УКРАЇНИ
(за підтримки Міжнародного валютового фонду)

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
щодо виявлення публічних діячів та
забезпечення проведення фінансового
моніторингу їх фінансових операцій

- Спільний проект з МВФ
- Доступна структура документу (76 стор.)
- Розміщені на офіційному веб-сайті ПФР України (Організація фінансового моніторингу: Методичні рекомендації з організації фінансового моніторингу)
- http://www.sdfm.gov.ua/content/file/Site_docs/2015/20150720/Rekomendacii.pdf

Кінцевий бенефіціарний власник

Базовий Закон. Визначення.

Особа, яка має можливість здійснювати вирішальний вплив на управління або господарську діяльність юридичної особи безпосередньо або через інших осіб.

Вирішальний вплив реалізується через право:

володіння або користування (прямо або опосередковано) всіма активами або часткою не менше 25%

вирішального впливу на формування складу, органів управління результати голосування

Вирішальний вплив має наслідки:

вчинення правочинів, які визначають умови господарської діяльності

надання обов'язкових до виконання вказівок або виконання функцій органу управління

Clip slide

Процедура встановлення кінцевого бенефіціарного власника

Витребовує у клієнта структуру власності

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу (банк)

Аналізує, встановлює фізичних осіб, які мають 25% статутного капіталу (прямо або через пов'язаних осіб)

Виявляє фізичних осіб, які не володіють часткою 25%, але мають вирішальний вплив на діяльність юридичної особи

Констатує факт наявності або відсутності кінцевого бенефіціарного власника

Структура власності. Що це таке?

Взаємовідносини юридичних та фізичних осіб, які дають змогу встановити всіх наявних кінцевих бенефіціарів

у тому числі відносини контролю між ними щодо цієї юридичної особи

або
відсутність кінцевих бенефіціарів

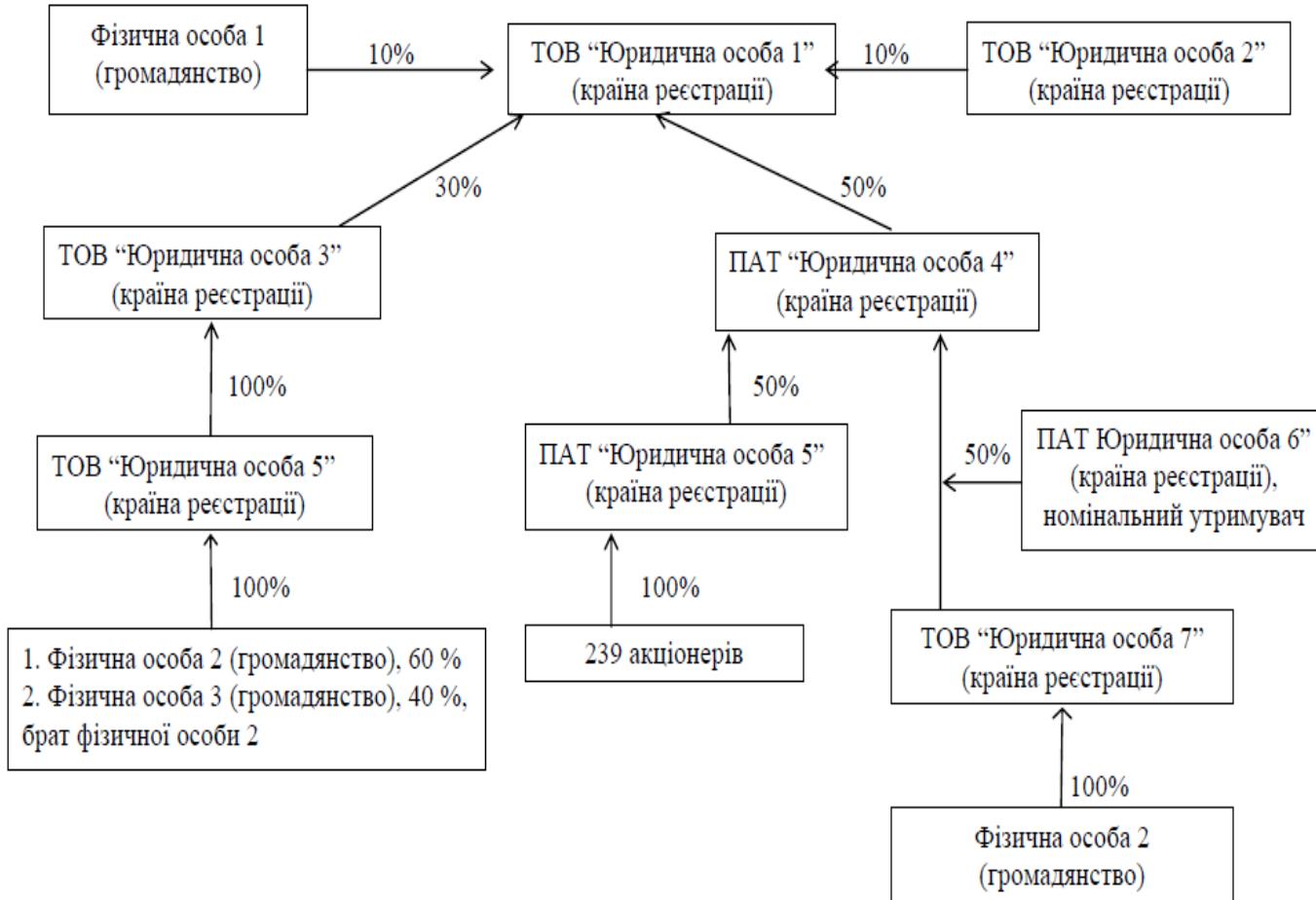
Інформація про кінцевого бенефіціара

Відомості про фізичну особу

1. Прізвище, ім'я та по батькові (за наявності)
2. Країна постійного місця проживання
3. Дата народження

Структура власності

Кінцевий бенефіціарний власник - інформаційні ресурси

| <https://usr.minjust.gov.ua>

НОВИНИ   Новая вкладка   Гостиная "Фан" BRW   Оплата и Доставка : | Гостиная Грация: прос   гостинная купить - Г

ГОЛОВНА   БЕЗКОШТОВНИЙ ЗАПИТ   ПЛАТНИЙ ЗАПИТ   ЗАПИТ ДЕРЖ. ОРГАНІВ   ВНЕСЕННЯ ВІДОМОСТЕЙ

ОПРИЛЮДНЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ   ІНФОРМАЦІЯ

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань

Міністерство юстиції України запровадило он-лайн сервіс отримання відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (далі - ЄДР). Скориставшись платіжною карткою міжнародних систем Visa/MasterCard, запитувач може сплатити за послугу та отримати інформацію з ЄДР. Плата за отримання відомостей з ЄДР спрямовується до Державного бюджету України.

Замовити відомості з ЄДР

Для отримання відомостей з ЄДР в електронній формі не потрібно відвідувати державного реєстратора та банківську установу, а також не треба отримувати електронний цифровий підпис.

Все, що необхідно зробити, це - обрати вид запиту, внести критерії пошуку та здійснити оплату платіжною карткою.

Створити запит

Завантажити сформований документ

Електронні документи мають таку ж юридичну силу, як і паперові. Автентичність кожного електронного документу підтверджується його номером, завдяки можливості повторного завантаження сформованого документу. Номер документу надається заявнику одразу після оплати та міститься на кожному аркуші документу.

Отримати документ

Зберігання документів

1

Офіційні
документи, інші
документи (у тому
числі створені
суб'єктом електронні
документи)

2

Копії щодо
ідентифікації осіб
(клієнтів,
представників
клієнтів), а також
осіб, яким суб'єктом
було відмовлено у
проведенні
фінансових
операцій

3

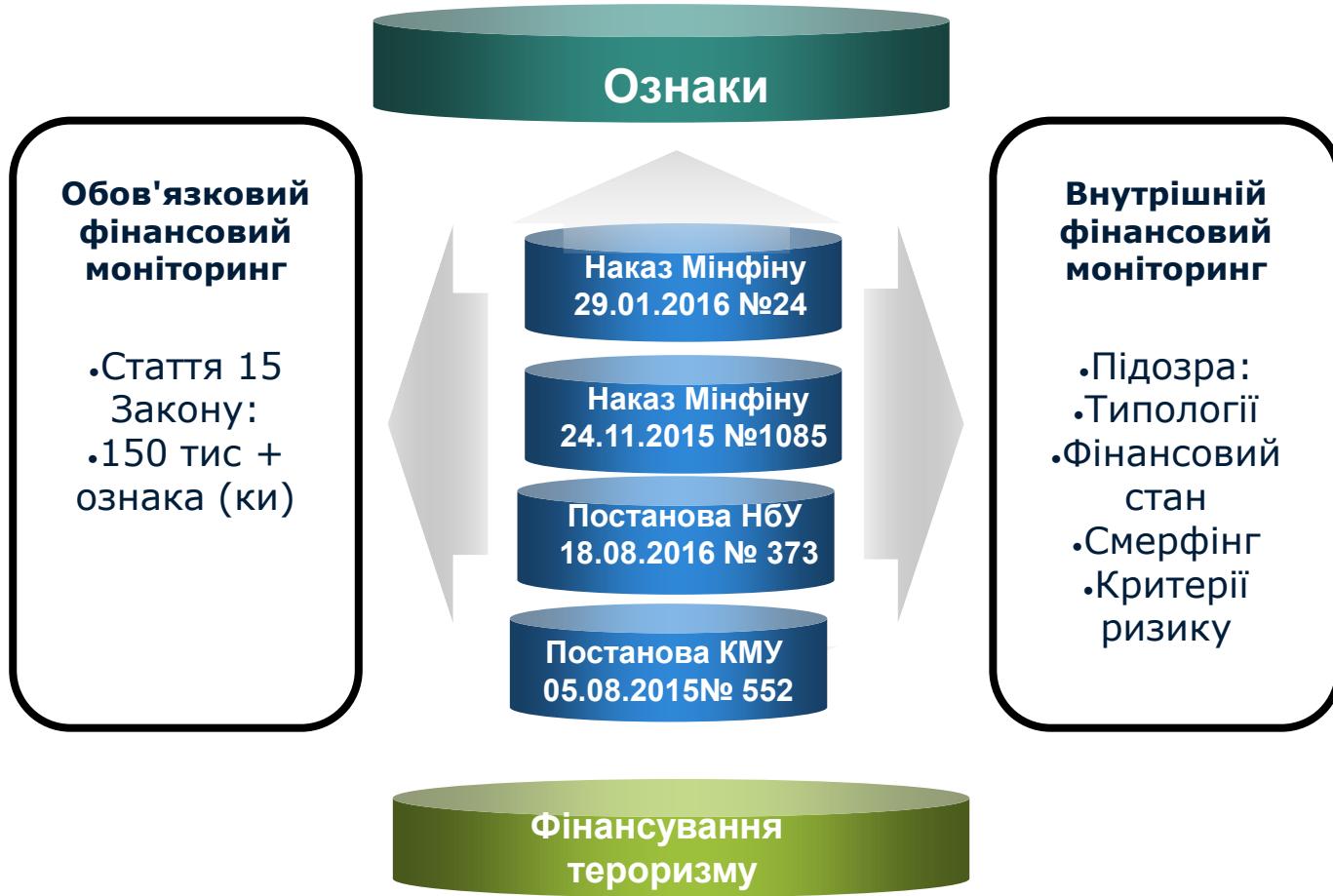
Вивчення клієнта,
уточнення інформації
про клієнта, а також усі
документи, що
стосуються ділових
відносин (проведення
фінансової операції) з
клієнтом (включаючи
результати будь-якого
аналізу при проведенні
заходів щодо
верифікації чи
поглибленої перевірки)

4

Всі необхідні дані
про фінансові
операції (достатні
для того, щоб
простежити хід
операції)

**Не менше п'яти років після завершення операції,
закриття рахунка, припинення ділових відносин**

Подання інформації до ПФР

Обов'язковий фінансовий моніторинг

- Стаття 15 Закону:
- 150 тис + ознака (ки)

Ознаки

Внутрішній фінансовий моніторинг

- Підозра:
- Типології
- Фінансовий стан
- Смерфінг
- Критерії ризику

Фінансування тероризму

Подання інформації до ПФР

Додаток 5

до Інструкції щодо формування файлів інформаційного обміну між центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброй масового знищення, та банками (філіями) (пункт 11)

Перелік реквізитів файла-повідомлення про фінансові операції/фінансові операції, які можуть бути пов'язані, стосуватися або призначатися для фінансування терористичної діяльності або учасниками яких є особи, стосовно яких застосовано міжнародні санкції, та правила їх заповнення

XML-директива для посилання на зовнішній файл DTD: <!DOCTYPE povidomlen SYSTEM "fin_mon1.dtd">

№ з/п	Ідентифікатор реквізиту (тегу/атрибути)	Зміст реквізиту	Тип (максимальна довжина)	Обов'язковість заповнення	Примітки
1	2	3	4	5	6
1	Загальні відомості про файл-повідомлення (головна структура PVIDOMLEN)				
2	FILE_NAME	Ім'я файла	C (12)	+	
3	FILE_DATE	Дата створення файла	D (8)	+	
4	FILE_TIME	Час створення	T (4)	+	

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства фінансів України
29 січня 2016 року № 24

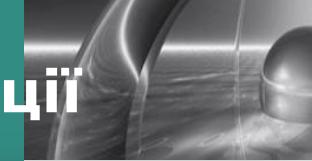
РЕГСТР ФІНАНСОВИХ ОПЕРАЦІЙ, ЩО ПІДЛІГАЮТЬ ФІНАНСОВОМУ МОНІТОРИНГУ		№ 2-ФМ
		☐
Ознака терміновості (T)		
Розділ I. Відомості про суб'єкта первинного фінансового моніторингу чи відокремленого підрозділу		
Відомості про суб'єкта первинного фінансового моніторингу (відокремлений підрозділ), в якому було здійснено (здійсненіся, відмовлено у здійсненні) фінансову операцію		
010	Найменування суб'єкта первинного фінансового моніторингу чи відокремленого підрозділу	☐
020	Відділ суб'єкта (код)	☐ ☐ ☐
030	Код за СДРІБОУ / регистраційний номер облікової картки платника податка або серія та номер паспорту*	☐
040	Скорочене найменування суб'єкта первинного фінансового моніторингу чи відокремленого підрозділу або прізвище, ім'я, по батькові	
050	Обліковий ідентифікатор СТІМ чи відокремленого підрозділу	☐ ☐ ☐ ☐
Відомості про місцезнаходження або місце проживання суб'єкта первинного фінансового моніторингу (відокремленого підрозділу), в якому було здійснено (здійсненіся, відмовлено у здійсненні) фінансову операцію		
060	Країна (код та назва)	☐ ☐ ☐
070	Область (код та назва)	☐ ☐
080	Поштовий індекс	☐ ☐ ☐ ☐
090	Населений пункт	
100	Вулиця	
110	Будинок	☐ ☐ ☐ ☐
120	Корпус (спр.зда)	☐ ☐ ☐ ☐
130	Офіс (квартира)	☐ ☐ ☐
140	Номер телефону (з кодом населеного пункту)	☐
150	Адреса e-mail	
Відомості про підпідцільного працівника суб'єкта первинного фінансового моніторингу (відокремленого підрозділу), в якому було здійснено (здійсненіся, відмовлено у здійсненні) фінансову операцію		
160	Посада підпідцільного працівника	
170	Прізвище	

Повідомлення банків про фінансові операції

Обов'язковий фінансовий моніторинг

Повідомлення небанків про фінансові операції

Обов'язковий фінансовий моніторинг

Додаток 2
до Інструкції щодо заповнення
форм обліку та подання
інформації, пов'язаної із
здійсненням фінансового
моніторингу
(пункт 3 розділу I)

Довідник кодів ознак фінансових операцій за результатами
обов'язкового фінансового моніторингу (K_DFM02)

Структура K_DFM02

Назва реквізиту	Формат реквізиту	Значення реквізиту
K_DFM02_CODE	C(4)	Код ознаки фінансової операції
K_DFM02_NAME	C(360)	Ознака

Зміст K_DFM02

K_DFM02_CODE	K_DFM02_NAME
Операції з грошовими коштами у готівковій формі	
1010	Купівля за готівку чеків
1011	Купівля за готівку дорожніх чеків
1012	Купівля за готівку інших платіжних інструментів або платіжних засобів чи засобів платежу
1020	Продаж за готівку чеків
1021	Продаж за готівку дорожніх чеків.

Інформація про
фінансову
операцію

Внутрішній фінансовий моніторинг

б) фінансові операції, що підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу, а також інформацію про свої підозри щодо діяльності осіб або їх активів, якщо є підстави вважати, що вони пов'язані із злочином, визначенним Кримінальним кодексом України, - **в день виникнення підозри або достатніх підстав для підозри, або спроби проведення фінансових операцій, але не пізніше наступного робочого дня з дня реєстрації таких фінансових операцій;**

Додаток 3
до Інструкції щодо заповнення форм обліку та подання інформації, пов'язаної із здійсненням фінансового моніторингу (пункт 3 розділу I)

Довідник кодів ознак фінансових операцій за результатами внутрішнього фінансового моніторингу, заходів з відстеження (моніторингу), та стосовно яких є підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначенні для фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження збройного знищення (K_DFM03)

Структура K_DFM03

Назва реквізиту	Формат реквізиту	Значення реквізиту
K_DFM03_CODE	C(3)	Код ознаки фінансової операції
K_DFM03_NAME	C(360)	Ознака

Зміст K_DFM03

K_DFM03_CODE	K_DFM03_NAME
Заплутаний або незвичний характер фінансової операції чи сукупності пов'язаних між собою фінансових операцій, що не мають очевидного економічного сенсу або очевидної законової мети	
101	Прийняття суб'ектом первинного фінансового моніторингу коштів від особи, яка пропонує отримання процентів за депозитом, нижчих за процентну ставку, що встановлена у банку на поточний момент
102	Прийняття суб'ектом первинного фінансового моніторингу коштів від особи, яка погоджується на отримання процентів за депозитом, нижчих за процентну ставку, що встановлена у банку на поточний момент

Критерії ризику для фінансових операцій

Досвід банкіра

Операція з використанням готівки або smurfing

Операція із здійснення міжнародних переказів

Дистанційні послуги

Операція за дорученням, без встановлення прямого контакту із банком

Операція нерезидента з іноземною валютою

Взаємозалік вимог за експортно-імпортними операціями

Невідповідність операцій змісту діяльності клієнта

Регулярне одержання / надання/ повернення позик, кредитів, інших запозичень

Критерії ризику для фінансових операцій

Досвід страховика

Операція з використанням готівки або smurfing

Операція з використанням дистанційної послуги

Дострокове розірвання договору страхування
з перерахуванням коштів на користь третьої особи

Сплата страхових платежів особою,
яка не є страховальником

Отримання страхових (перестрахових) платежів,
виплат (відшкодувань) від нерезидентів

Пропозиція клієнта істотно збільшити розмір страхової
суми за договором страхування життя

Часте внесення змін до договору страхування в зв'язку з
заміною страховальника, застрахованого, вигодонабувача

Укладання клієнтом двох і більше договорів страхування
життя на користь третьої особи строком до п'яти років

Критерії ризику для фінансових операцій

❖ Сфера ринку цінних паперів

Клієнтом або об'єктом операції є емітент цінних паперів, що не розкриває інформацію про свою діяльність або відсутній за місцезнаходженням, або якому зупинено торги на біржі

Здійснення операцій з цінними паперами поза біржою на суму не менш 1млрд грн. або, яка значно перевищує їх номінальну вартість, або за попередньо внесену готівку

Набуття права власності на пакет цінних паперів за договорами дарування або міни на суму, що є не меншою від порогової для проведення обов'язкового фінансового моніторингу

Відсутність інформації для ідентифікації клієнта або клієнт є публічним діячем чи близькою до нього особою, або внесений до списку осіб-терористів чи є неприбутковою організацією

Реєстрація нерезидента в країні-агресорі, офшорі чи у країнах, які не достатньо виконують рекомендації FATF, або якщо нерезидент є емітентом акцій на пред'явника

Операції за готівку, векселі та цінні папери на пред'явника

Критерії ризику для фінансових операцій

❖ Сфера рієлторських послуг

Здійснення операцій з нерухомим майном,
ціна якого відрізняється від ринкової

Спроби клієнта здійснити операції з нерухомим майном,
на яке накладено арешт

Спроби клієнта перевищити встановлену законодавством
граничну суму розрахунку готівкою

Реєстрація нерезидента в офшорі чи у країнах,
які не достатньо виконують рекомендації FATF

Клієнт-фізична особа з низькими доходами,
клієнт – публічний діяч чи близька до нього особа,
клієнт, який внесений до списку терористів

Відсутня інформація для визначення бенефіціарного
власника клієнта або клієнт є неприбутковою організацією

Критерії ризику для фінансових операцій

❖ Кредитні спілки та ломбарди

Спроби члена кредитної спілки перевищити встановлену законодавством граничну суму розрахунку готівкою

Низький рівень підготовки посадових осіб керівництва спілки та відсутність інформації про їхню ділову репутацію та контролю за їх діяльністю

Надання кредитною спілкою кредитів посадовим особам керівництва спілки за заниженою кредитною ставкою

Отримання (за довіреністю) кредитів від імені членів кредитної спілки та дострокове їх погашення

Неодноразове укладання договорів поручительства з особою про сплату за кредит в іншій кредитній установі, якщо ця особа вносить кошти на рахунки поручителю та має кредит в іншій кредитній установі

Розміщення в ломбарді цінностей на суму не меншу десяти мінімальних заробітних плат

Критерії ризику для фінансових операцій

❖ Досвід нотаріуса

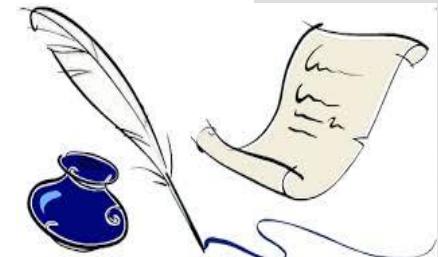
Проведення у великих розмірах фінансових операцій з купівлі-продажу товарів (оплати послуг), визначити вартість яких складно або неможливо

Здійснення операцій з нерухомим майном, ціна якого відрізняється від ринкової, або на яке накладено арешт

Спроба здійснення готівкових операцій на суму, що перевищує встановлений законодавством рівень

Здійснення операцій з цінними паперами емітентів, що не розкривають інформацію про свою діяльність або відсутні за місцезнаходженням, або яким зупинено торги на біржі

Клієнт діє через посередника, без встановлення особистого контакту із нотаріусом

Подання інформації до ПФР

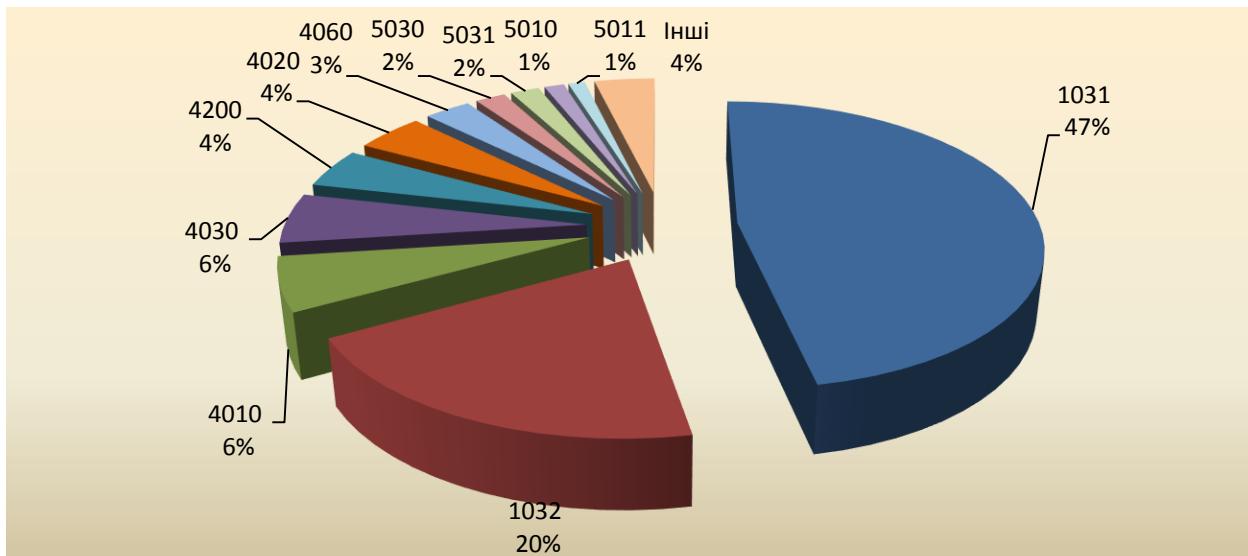

Тип установи	Кількість	Питома вага
Страхові установи	36 782	62,3 %
Інші суб'єкти господарювання, що надають фінансові послуги	2 583	4,37 %
Професійні учасники фондового ринку	18 987	32,1 %
Суб'єкти господарювання, які проводять лотереї	399	0,68 %
Нотаріуси	20	0,03 %
Інші СПФМ	278	0,48 %

Розподіл прийнятих на облік в звітному році повідомлень в розрізі ознак фінансового моніторингу має такий вигляд (рис. 3.5):

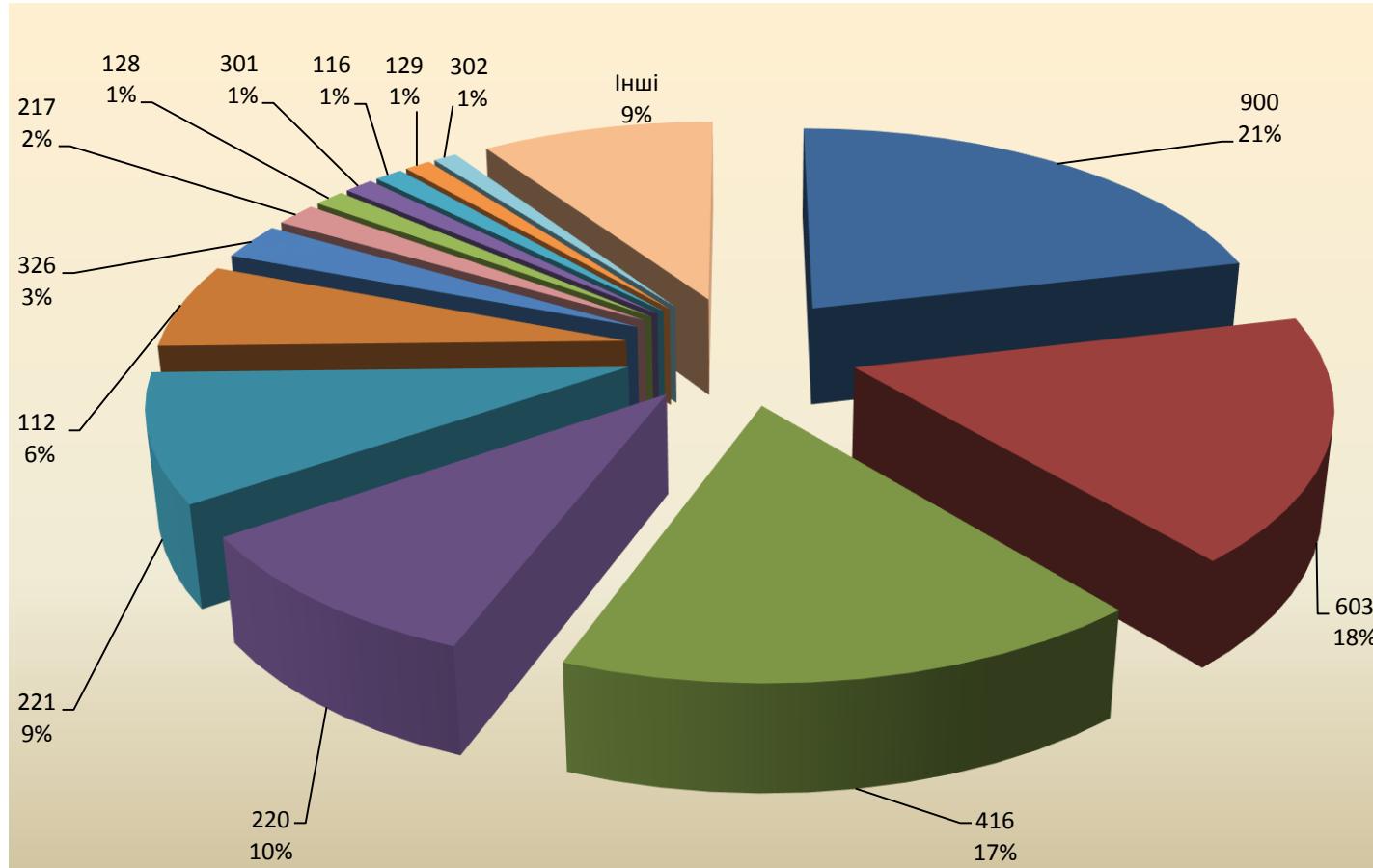
- за ознаками обов'язкового моніторингу – 93,76 % (5 925 372);
- за ознаками внутрішнього моніторингу – 4,99 % (315 262);
- за ознаками обов'язкового та внутрішнього моніторингу – 1,21 % (76 728);
- фінансові операції, що надійшли на запит щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій – 0,04 % (2 414).

Розподіл одержаних від СПФМ-банків повідомлень за кількістю у розрізі кодів ОФМ з 21.08.2010 по 05.02.2015 р.р.

№ з/п	Код ознаки	Коментар до коду ознаки ОФМ
1	1031	Зарахування на рахунок коштів у готівковій формі з їх подальшим переказом того самого операційного дня іншій особі
2	4020	Зарахування коштів на поточний рахунок юридичної особи у випадку, якщо ФО на зазначеному рахунку не проводилися з дня його відкриття
3	4060	Переказ особою коштів за кордон за відсутності зовнішньоекономічного договору (контракту)
4	4010	Зарахування коштів на поточний рахунок юридичної особи, період діяльності якої не перевищує трьох місяців з дня реєстрації
5	4030	Списання коштів з поточного рахунку юридичної особи, період діяльності якої не перевищує трьох місяців з дня реєстрації
6	1032	Зарахування на рахунок коштів у готівковій формі з їх подальшим переказом наступного операційного дня іншій особі
7	4200	Здійснення розрахунків за зовнішньоекономічним контрактом, що не передбачає фактичного постачання на митну територію України товарів, робіт і послуг
8	5010	Проведення ФО з цінними паперами на пред'явника, не депонованими в депозитарних установах
9	5030	Одержання страхового платежу (страхового внеску, страхової премії)
10	5011	Проведення ФО з векселями з бланковим індосаментом або індосаментом на пред'явника
11	5031	Сплата, переказ страхового платежу (страхового внеску, страхової премії)

Розподіл одержаних від СПФМ-банків повідомлень за кількістю у розрізі кодів ВФМ з 21.08.2010 по 05.02.2015 р.р.

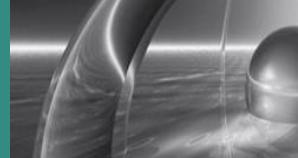

Розподіл одержаних від СПФМ-банків повідомлень за кількістю у розрізі кодів ВФМ з 21.08.2010 по 05.02.2015 р.р.

№ з/п	Код ознаки ВФМ	Коментар до коду ознаки ВФМ
1	900	Інші ФО, для яких у СПФМ виникають підстави вважати, що ФО проводиться з метою ВК/ФТ
2	603	Відстеження (моніторинг) ФО відповідної особи на запит ДСФМУ
3	416	Регулярне одержання або надання фінансової допомоги, в тому числі від нерезидентів, чи надання фінансової допомоги нерезидентам
4	220	Регулярне надходження на рахунок клієнта коштів, які в подальшому отримуються готівкою ним та/або довіреною особою
5	221	Регулярне зняття клієнтом та/або довіреною особою готівки, яка попередньо була зарахована на рахунок клієнта
6	112	Представлення особою інформації, яку неможливо перевірити
7	326	Неодноразове здійснення ФО на суму нижче встановленого порогу, що мають ознаки обов'язкового фінансового моніторингу
8	217	Часті перекази з банківських рахунків, що не мають економічного сенсу
9	128	Незвичні великі операції, що не відповідають фінансовому стану особи
10	301	Регулярне зарахування на рахунок особи коштів у готівковій формі з подальшим переказом усієї суми протягом одного операційного дня на рахунок клієнта, відкритий в іншого СПФМ
11	116	Відмова в наданні особою (клієнтом) відомостей, передбачених законодавством та відповідними внутрішніми документами СПФМ
12	129	Очевидна невідповідність призначень вхідних/виходих платежів, проведених неодноразово (наприклад, кошти, що надходять як оплата за будівельні матеріали, у повному обсязі витрачаються на оплату консалтингових послуг)
13	302	Регулярне зарахування на рахунок особи коштів у готівковій формі з подальшим переказом усієї суми протягом одного операційного дня на користь третьої особи

Тобто, до найбільш ризикових ФО з точки зору ВК можна віднести:

- готівкові ФО;
- ФО, пов'язані із зовнішньоекономічною діяльністю;
- ФО, пов'язані з поповненням рахунків новостворених підприємств;
- ФО, які проводяться високо ризиковими клієнтами (публічними особами).

Державна служба фінансового моніторингу України

[Головна сторінка](#)

[Мапа сайту](#)

[Про Службу](#)

: Організація фінансового моніторингу : Методичні рекомендації з організації фінансового моніторингу

[Правова база](#)

08.06.2016 Версія для друку

[Міжнародні стандарти](#)

[Міжнародне
співробітництво](#)

[Міжвідомче
співробітництво](#)

[Організація фінансового
моніторингу](#)

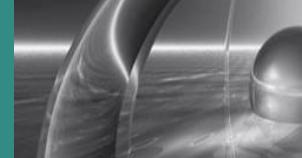
[Інформаційна взаємодія](#)

Для зловживання на ринку купівлі-продажу нерухомого майна використовуються різноманітні методи, механізми та інструменти, переважна більшість з яких можуть вважатися цілком легальними, однак в них використовуються кошти нелегального походження.

З метою попередження використання суб'єктів первинного фінансового моніторингу (далі – суб'ект), що працюють на ринку нерухомості з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, вони повинні вживати певні заходи обачливості при аналізі ризиків як нових, так і існуючих клієнтів.

Відповідно до статті 6 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження збройного масового знищення» (далі - Закон) суб'ект зобов'язаний забезпечувати виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, до початку, в процесі, в день виникнення підозри, після їх проведення або під час спроби їх проведення чи після відмови клієнта від їх проведення, зокрема з використанням засобів автоматизації, та повідомляти про це Держфінмоніторинг. Пунктом 1 Розділу VI Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'ектами первинного фінансового моніторингу,

Методологія щодо виявлення терористів

ОФІЦІЙНИЙ ВЕБ-САЙТ

ВІДОМОСТІ про реєстрацію та реєстрацію

Державна служба фінансового моніторингу України

[Головна сторінка](#) [Мапа сайту](#)

[Про Службу](#) : : Організація фінансового моніторингу : : Методичні рекомендації з організації фінансового моніторингу

13.06.2016 Версія для друку

У зв'язку із складною ситуацією в східних регіонах України, наслідком якої є захоплення заручників, цивільних та військових об'єктів, загострення суспільно-політичної обстановки та людські жертви, актуальним є питання позбавлення осіб, пов'язаних із терористичною та сепаратистською діяльністю, джерел фінансування.

Відповідно до статті 6 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищенння» (далі – Закон) суб'єкт первинного фінансового моніторингу (далі – суб'єкт) повинен:

виявляти фінансові операції, стосовно яких є підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначенні для фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення, та в день їх виявлення, але не пізніше наступного робочого дня з дня реєстрації таких фінансових операцій інформувати про такі фінансові операції та їх учасників Держфінмоніторинг та визначені законом правоохоронні органи, зокрема Службу безпеки України;

проводити оцінку ризику своїх клієнтів з урахуванням критеріїв ризиків, визначених центральним органом виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та суб'єктами державного фінансового моніторингу, що здійснюють державне регулювання та нагляд за діяльністю відповідних суб'єктів первинного фінансового моніторингу, під час здійснення їх ідентифікації, а також в інших випадках, передбачених законодавством та внутрішнimi документами з питань фінансового моніторингу, і вживати застережних заходів щодо клієнтів, стосовно яких встановлено високий ризик.

Враховуючи викладене, суб'єкт здійснює оцінювання ризиків клієнтів за відповідними критеріями, зокрема за типом клієнта, географічним розташуванням держави реєстрації клієнта або установи, через яку він здійснює передачу (отримання) активів, і видом товарів, послуг, які клієнт отримує від суб'єкта.

Високий рівень ризику встановлюється клієнтам, які, зокрема, включені до Переліку осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції, що формується у порядку, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від

Порядок відмови клієнту

Причини відмови

Неможливість
ідентифікації

Відсутність
бенефіціара

Відсутність
даних про
клієнта
при переказі
коштів

Підозра
тероризму

Підозріла
операція

Навчання

- **Навчання кожні три роки.**
- **Внутрішні програми навчання та плани підвищення кваліфікації**
- **Семінари НМЦ**
- **Навчально – методичний центр ПФР**
- **Основні аспекти навчання:**
  - **Заходи належної обачливості**
  - **Управління ризиками ВК/ФТ**
  - **Виявлення підозрілих операцій**
  - **Внутрішній аудит**

.....ЗАТВЕРДЖЕНО
“ ”
Наказ №
від “ ”, 201 р.
” .....Підпись ПБ

(ПРИМІРНА) Програма підготовки персоналу (працівників) щодо виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу (назава КУА) щодо здійснення заходів з проведенням фінансового моніторингу розроблена з урахуванням вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброй масового знищення» (далі – Закон), інших законодавчих та нормативно-правових актів з питань здійснення фінансового моніторингу, внутрішніх документів Компанії.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Програма навчання є окремим внутрішнім документом Компанії, який широку розробляється відповідальним працівником Компанії та затверджується керівником Компанії, згідно з Правилами фінансового моніторингу (далі – Правила) та Програмою його здійснення Компанією (далі – Програма).

1.2. Програма навчання розроблена для забезпечення належного рівня підготовки працівників Компанії до виявлення фінансових операцій, які можуть бути пов'язані з легалізацією доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму.

1.3. Проведення кожного навчального заняття підтверджується відповідним записом у Журнал освітньо-практичних заходів зазначенним відомостей щодо

Методична робота державних регуляторів

Народна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг

Фінансовий моніторинг

- Правова база
- Методичні рекомендації
- Перелік осіб, які пов'язані з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції
- Типологія міжнародних організацій, що здійснюють діяльність у сфері протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму
- Інформаційна взаємодія
- Національна оцінка ризиків
- Освітні програми для навчання та підвищення кваліфікації працівників СПМ
- Запитання - відповіді

Аналітична інформація щодо аналізу ефективності заходів, що здійснювалися суб'єктами первинного фінансового моніторингу (СПМ), які відносяться до сфери регулювання і нагляду Нациомінфопслуг протягом 2016 року

Фінансовий моніторинг

- Національний банк
- Ріда Національного банку
- Офіційне опублікування нормативно-правових актів
- Монетарна політика
- Фінансова стабільність
- Банківський нагляд
- Фінансові ринки
- Платіжні системи та грошувати
- Банкноти та монети
- Статистика
- Публікація
- Дослідження
- Прес-центр
- Інформаційні матеріали
- Фінансовий моніторинг
  - Закон України та нормативно-правові акти Національного банку
  - Концепції та міжнародні правові акти
  - Рекомендації та положення
  - Відповідь на запитання
  - Матеріали міністерства

Основою законодавчої бази у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму є:

- Закон України "Про запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму";
- Закон України "Про банки і банківську діяльність";
- Кримінальний кодекс України;
- Кодекс України про адміністративні правопорушення.

Національний банк України є суб'єктом державного фінансового моніторингу, що здійснює державне регулювання і нагляд у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму щодо банків, платіжних організацій та членів платіжних систем, що є банківськими установами.

З метою запобігання використання банківської системи для легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму постановою Правління Національного банку України від 14.05.2003 № 189 затверджене Положення про здійснення банківського фінансового моніторингу.

Положенням про здійснення банківського фінансового моніторингу (з змінами та доповненнями) уstanовлюються загальні вимоги Національного банку України, зокрема, щодо порядку:

- виведення та реєстрація фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, стосовно яких є достатні підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначенні для фінансування тероризму;
- ідентифікація, вичленення та класифікація клієнтів з урахуванням установлених банком критеріїв ризиків;
- наявність благання Легальний службі фінансового моніторингу України звільнені від вимог законодавства України з питань

Система моніторингу фондового ринку

Фінансовий моніторинг

Методичні рекомендації

Правила та процедури суб'єктів надання фінансової розмежуваної послуги

Обсяги, що потрібно перевіряти, та критерії, які мають бути замінені

Інформація щодо критеріїв, які не виконують обов'язковий розмежування

Фінансовий моніторинг – сукупність заходів, які здійснюються суб'єктами фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, що включають проведення державного фінансового моніторингу та первинного фінансового моніторингу.

Суб'єктими первинного фінансового моніторингу є:

- банки, страхові компанії, кредитні спілки, ломбарди та ін. фінансові установи;
- фінансові організації, члени платіжних систем, еквайрингові та клірингові установи;
- товари, фондові та ін. бірж;
- професійні учасники ринку цінних паперів;
- компанії з управління активами;

Інформація щодо критеріїв, які не виконують обов'язковий розмежування

ПРО МІНІСТЕРСТВО | ДІЯЛЬНІСТЬ | ДОКУМЕНТИ | ПРЕС-ЦЕНТР | ЗВЕРНЕННЯ | РЕФОРМА ДЕРЖПДПРИСТВ | КОНТАКТ

Фінансовий моніторинг товарних бірж

Стратегічне планування та реформування економіки »

Економічна ситуація та макроекономічне прогнозування »

Державна політика в секторах економіки »

Державно-приватне партнерство »

Економіка оборони і безпеки »

Методична робота державних регуляторів

The screenshot shows the official website of the Ministry of Finance of Ukraine. The top navigation bar includes links for 'Сервіси' (Services), 'Інтернет' (Internet), and 'UKR.NET: Відновлені' (Ukrainian: Restored). The main menu features 'МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ України' (Ministry of Finance of Ukraine) with sections for 'ПРО МФУ', 'АСПЕКТИ РОБОТИ', 'ЕЗМЕНОВІ З ГРОМАДСЬКІСТЮ', 'НОВИНИ ТА МЕДІА', and 'ОГАННІ І КОМПЕТЕНЦІЇ МФУ'. Below the menu, there's a search bar and social media links for Facebook and Twitter. The main content area is titled 'Фінансовий моніторинг' (Financial Monitoring) and displays 'Останній оновлення по цій темі' (Last update on this topic). It includes several images related to financial monitoring and anti-money laundering, such as a magnifying glass over documents, a spiral notebook, and a person working at a desk. Below the images are news items: 'Мінфін презентує громадськості законопроект щодо претензій щодо фінансування тероризму' (Ministry of Finance presents to the public a bill regarding claims regarding financing of terrorism), 'Законодавство з фінансового моніторингу' (Legislation on financial monitoring), and 'Законопроект щодо проведення національної експертизи у сфері насильства та протидії легалізації підривової діяльності' (Bill on conducting a national expert assessment in the field of violence and countering the legalization of explosive activity).

The screenshot shows the official website of the Ministry of Justice of Ukraine. The top navigation bar includes 'Сервіси' (Services), 'Інтернет' (Internet), and 'UKR.NET: Відновлені' (Ukrainian: Restored). The main menu features 'МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ' (Ministry of Justice) with sections for 'Контакти' (Contact), 'Сайти управління юстиції' (Websites of justice departments), and '«Гарячі» телефонні лінії Міністерства юстиції України' (Hotline numbers of the Ministry of Justice of Ukraine). Below the menu, there's a search bar and links for 'ДЛЯ ГРАЖДАНИН', 'ДЛЯ ВІДОВЧИХ СЛУЖБИ', 'ДІПАРТАМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ВИКОНАВЧОГО РЕГІСТРАЦІІ ТА ОДАРІАТУ', and 'ДІПАРТАМЕНТ СЛУЖБИ ЗАХИСТУ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ'. The main content area is titled 'ДО УВАГИ СПЕЦІАЛЬНО ВІЗНАЧЕНИХ СУБ'ЄКТІВ ПЕРВІННОГО ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ' (To the attention of specially designated subjects of primary financial monitoring). It features a portrait of Minister Pavlo Petrenko and links for 'Довідкова інформація для громадян та юридичних осіб' (Information for citizens and legal entities), 'Консультації з громадськістю' (Consultations with society), and 'Відкриті дані' (Open data). A sidebar on the right provides information about the latest updates on September 19, 2014.

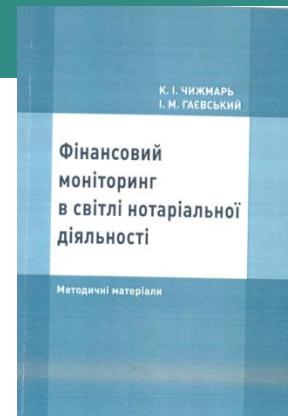
The screenshot shows the official website of the Ministry of Infrastructure of Ukraine. The top navigation bar includes 'Сервіси' (Services), 'Інтернет' (Internet), and 'UKR.NET: Відновлені' (Ukrainian: Restored). The main menu features 'МІНІСТЕРСТВО ІНФРАСТРУКТУРИ України' with sections for 'Про нас', 'Діяльність', 'Галузі', 'Бізнесу', 'Громадянам', and 'Євроінтеграція'. Below the menu, there's a search bar and social media links for Facebook and Twitter. The main content area is titled 'Фінансовий моніторинг' (Financial Monitoring) and displays 'Інформація для суб'єктів первинного фінансового моніторингу' (Information for subjects of primary financial monitoring). It includes a detailed text about the purpose of monitoring according to Article 6 of the Law of Ukraine 'On Prevention of Money Laundering and Financing of Terrorism and Related Activities' and the responsibilities of the Ministry of Infrastructure and the State Service of Financial Monitoring of Ukraine. There are also sections for 'Інформація для суб'єктів первинного фінансового моніторингу' (Information for subjects of primary financial monitoring) and 'Інформація для суб'єктів первинного фінансового моніторингу' (Information for subjects of primary financial monitoring).

The screenshot shows the official website of the State Service of Financial Monitoring of Ukraine. The top navigation bar includes 'ФІЦІЙНИЙ ВЕБ-САЙТ' (Official website), 'ВІДОМОСТІ про реєстрацію інформаційного ресурсу' (Information about the registration of an informational resource), and 'Державна служба фінансового моніторингу України' (State Service of Financial Monitoring of Ukraine). The main menu features 'Головна сторінка' (Main page), 'Мапа сайту' (Site map), and 'Новини' (News). Below the menu, there's a search bar and links for 'Розширеній пошук' (Advanced search), 'Гаряча лінія' (Hotline), 'Форми подання інформації' (Forms for submitting information), 'Перелік терористів' (List of terrorists), and 'Перелік ризикованіх країн' (List of risk countries). The main content area is titled 'Державна служба фінансового моніторингу України' (State Service of Financial Monitoring of Ukraine) and displays 'Інформування про результати роботи Держфінмоніторинг за 2016 рік' (Information on the results of the work of the State Service of Financial Monitoring for 2016). It includes a large image of the State Emblem of Ukraine and a summary of the results of the work of the State Service of Financial Monitoring for 2016. Below this, there are two news items: one from February 28, 2017, about the official website of the State Service of Financial Monitoring entering the top 50 leaders in the rating of informational transparency, and another from July 28, 2017, about the State Service of Financial Monitoring confirming changes to the Perpetrator list. A sidebar on the right provides a list of news items and links to various sections of the website.

Методична робота

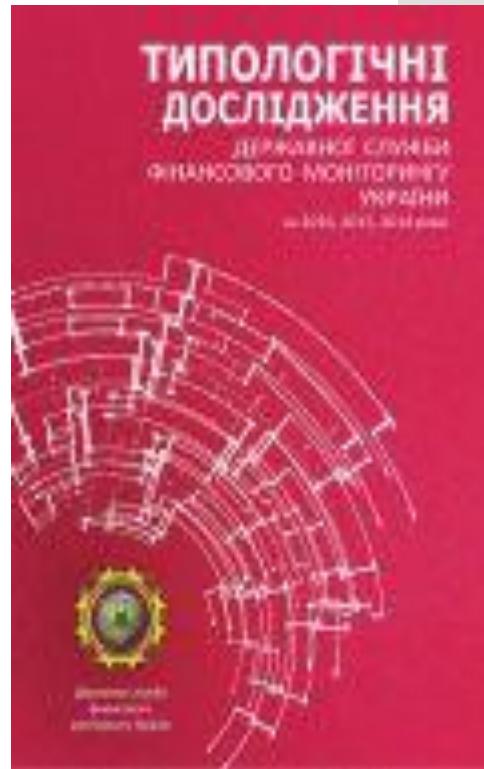

- В ПФР функціонує телефон «гарячої» телефонної лінії для консультацій звітуючим суб'єктам (щоденно надається близько 40 консультацій).
- ПФР забезпечив проведення 46 засідань Робочих груп з розгляду проблемних питань СПФМ банківських та небанківських установ.
- За результатами засідань вказаних груп роз'яснення для звітуючих суб'єктів публікуються на офіційному веб - сайті ПФР.
- Щорічно ПФР надає більше 200 письмових рекомендацій звітуючим суб'єктам.
- На веб - сайтах усіх державних регуляторів створена методологічна рубрика для установ з питань ПВК/ФТ.

- У 2016 році видано Методичний посібник для нотаріусів «Фінансовий моніторинг в світлі нотаріальної діяльності» (Розробник - Інститут права та післядипломної освіти Міністерства юстиції України за підтримки Держфінмоніторингу).
- Методичні матеріали з питань фінансового моніторингу у 2016 році Держфінмоніторингом розроблено та доведено до відома для суб'єктів підприємницької діяльності, які надають посередницькі послуги під час здійснення операцій з купівлі-продажу нерухомого майна.

Методична робота

Зупинення фінансових операцій

Затверджено наказ
Міністерства фінансів України
від 28.12.2015 № 1200

Про затвердження Порядку прийняття
Державною службою фінансового моніторингу України
рішення про зупинення фінансових операцій

Наказ зареєстровано в Міністерстві юстиції України
22 січня 2016 р. за № 123/28253

Зупинення фінансових операцій

Частина перша, друга, п'ята статті 17

правоохоронні органи України

Строк зупинення не перевищуватиме 30 робочих днів

СПФМ 2

1

ДСФМУ 5

подальше зупинення

направлено УМ до ПО 23

продовження зупинення

ДСФМУ має право скасувати рішення про зупинення ф. о.

Зупинення фінансових операцій

Частина перша статті 17

СПФМ

2

Повідомлення
про ф.о.

Про затвердження форм обліку та
подання інформації, пов'язаної із
здійсненням фінансового
моніторингу, та Інструкції щодо
їх заповнення

Наказ Міністерства фінансів
України від 29 січня 2016 року №24

Довідник кодів ознак здійснення фінансових операцій

1	Операція здійснена
2	Операція не здійснена у зв'язку з неможливістю проведення ідентифікації
3	Операція не здійснена у зв'язку з відмовою суб'єкта в її проведенні
4	Операція зупинена у зв'язку з тим, що її учасником або вигодоодержувачем за нею є особа, яку включено до переліку осіб, пов'язаних зі здійсненням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції
5	Операція зупинена у зв'язку з тим, що містить ознаки, передбачені статтями 15, 16 Закону України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму"
6	Операція зупинена на запит уповноваженого органу іноземної держави
7	Операція зупинена у зв'язку з рішенням Держфінмоніторингу
8	Операція не здійснена у зв'язку з відмовою учасника операції від її проведення (або спроба її проведення)
9	Операція не здійснена з інших причин

Зупинення фінансових операцій

Частина третя, п'ята статті 17

Зупинення фінансових операцій

Стаття 22 та п. 17 ч. 2 статті 6

ПФР

Запит уповноваженого органу
іноземної держави
(підрозділ фінансової розвідки)

ПФР України

- запит невідкладно обробляється та аналізується
- строк зупинення фінансової операції встановлюється відповідно до строку, визначеного у запиті уповноваженого органу іноземної держави

У разі надходження від ПФР інформації (запиту) щодо поновлення проведення фінансової операції вона невідкладно розглядається Держфінмоніторингом України та надається відповідне доручення СПФМ

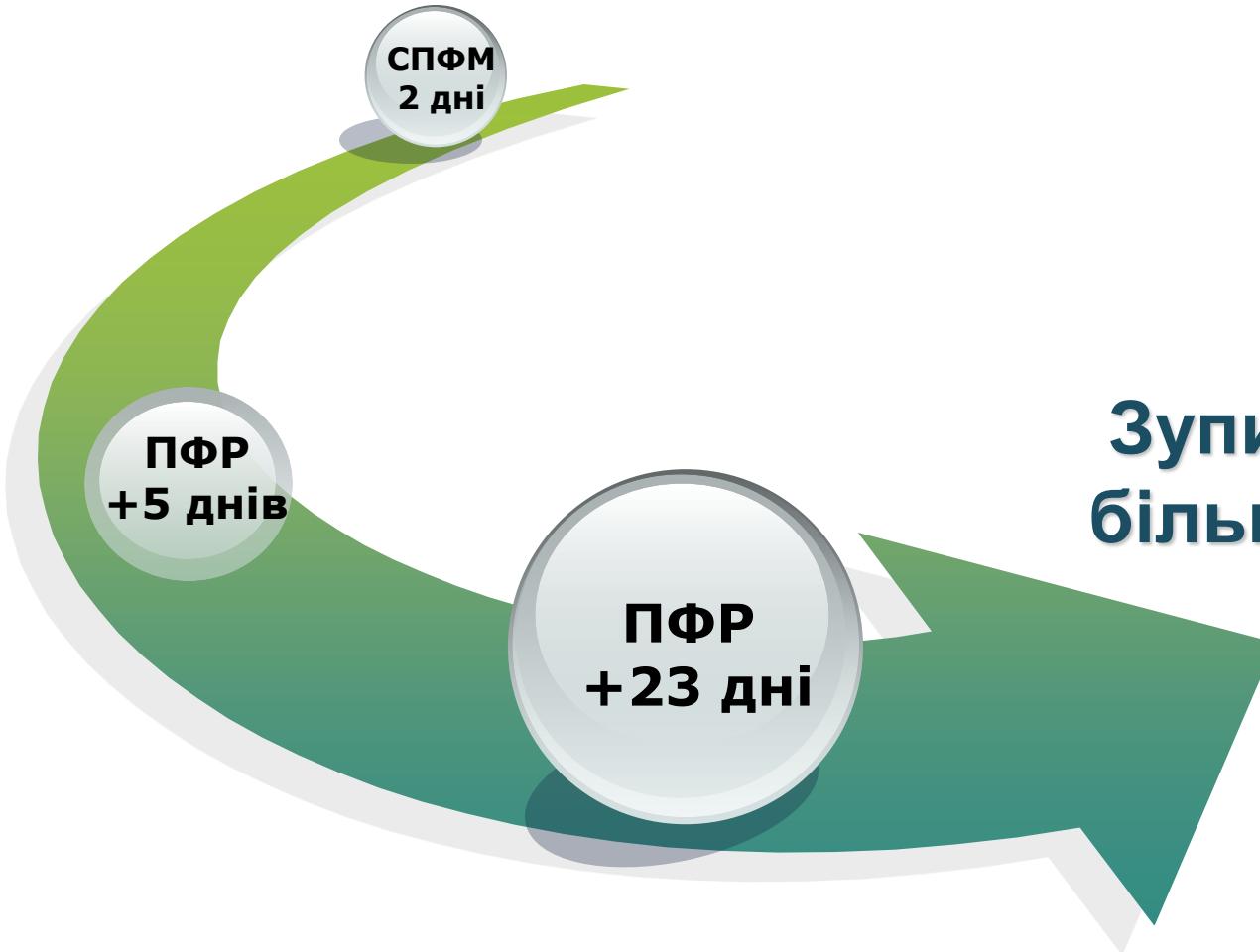
Зупинення фінансових операцій

Стаття 22 та п. 17 ч. 2 статті 6

У разі якщо на момент отримання доручення Держфінмоніторингу України фінансова операція вже проведена СПФМ невідкладно, але не пізніше наступного робочого дня, зобов'язаний забезпечити моніторинг такої фінансової операції відповідної особи за ознаками частини другої статті 16 Закону

Зупинення фінансових операцій

**Зупинення не
більше 30 днів**

Списки терористів - інформаційні ресурси

ОФІЦІЙНИЙ ВЕБ-САЙТ

Державна служба
фінансового моніторингу України

Головна сторінка   Мапа сайту

Про Службу   Правова база   Міжнародні стандарти   Міжнародне співробітництво   Міжвідомче співробітництво   Організація фінансового моніторингу   Інформаційна взаємодія   Протидія тероризму   Типології   Запитання-відповіді   Звязки з громадськістю   Реагування на критику   Доступ до публічної інформації   Вакансії, державна служба

Відомості про реєстрацію інформаційного ресурсу

Дата: 01.07.2016   укр   рус   eng

Розширений пошук

Гаряча лінія

Форми подання інформації

Перелік терористів

Перелік ризикованіх країн

ДЛЯ ГРАЖДАН, ВИЙНУДЕННЫХ ПОКІДАТИ СВОЕ ЖИЛИЩЕ

ЗМІ про Держфінмоніторинг

27.04.2016   Урядовий портал

Прем'єр-міністр провів нараду щодо питань повернення здобутків злочинним шляхом активів колишніх високопосадовців часів президентства Віктора Януковича

21.01.2016   Урядовий портал

Арсеній Яценюк вимагає завершити справу щодо конфіскації 1,5 млрд. доларів Януковича

16.09.2015   Українська правда

СБУ залипнувала на пахніках поліція

Зміни до Переліку осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції (згідно з даними Держфінмоніторингу)

23.06.2016

Актуальний (з урахуванням змін) перелік осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції (згідно з даними Держфінмоніторингу)

26.04.2016

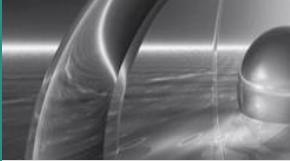
Первинний Перелік осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції (згідно з даними Держфінмоніторингу)

07.10.2010

➤ **Вказаний перелік доводиться до відома звітуючих суб'єктів та неприбуткового сектору шляхом його розміщення на офіційному веб-сайті ПФР.**

➤ **Перелік розміщено у файлах форматів XML та PDF за структурою та реквізитами, визначеними в Інструкції з унесення інформації до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції, затвердженій наказом Мінфіну від 05.05.2016 № 475.**

Перелік ризикованих країн

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Державної служби фінансового моніторингу України
01 жовтня 2012 № 139

Перелік країн (територій),

що не виконують чи неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, що здійснюють діяльність у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму

1. Іран
2. Корейська Народна Демократична Республіка (КНДР)

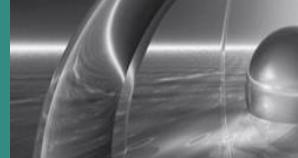
ПОЛОЖЕННЯ

про процедуру застосування запобіжних заходів щодо держав, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення

Щодо клієнтів з ризикованих держав суб'єкти первинного фінансового моніторингу повинні вживати відповідних запобіжних заходів, а саме:

- забезпечувати їх поглиблену перевірку та з'ясовувати додаткові відомості про клієнта з усіх доступних джерел до встановлення ділових відносин з особами або компаніями ризикованих держав;
- забезпечувати збір необхідної інформації про зміст їх діяльності, фінансовий стан, репутацію;
- забезпечувати перевірку достовірності та повноти інформації, отриманої від клієнта;
- повідомляти Держфінмоніторинг про фінансові операції з клієнтами з ризикованих держав;
- попереджати представників СПФМ про те, що операції з фізичними або юридичними особами у ризикованих державах можуть містити ризик відмивання коштів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

Національний огляд неприбуткового сектору

Державна служба фінансового моніторингу
України

НАЦІОНАЛЬНИЙ ОГЛЯД
щодо діяльності неприбуткового сектору з метою ідентифікації,
попередження та боротьби з фінансуванням тероризму
(2014 – I квартал 2016 року)

Схвалено на засіданні Ради з питань
дослідження методів та тенденцій
здобування доходів, одержаних злочинно
засідком, і фінансування тероризму

- Вказаний огляд відображає загальну інформацію щодо сектору неприбуткових організацій та містить опис міжнародних стандартів та законодавства України, що регулює діяльність неприбуткових організацій і основних показниках діяльності неприбуткового сектору
- Найбільшу увагу в огляді приділено Типологіям фінансування тероризму з використанням неприбуткових організацій та практичній роботі державних органів та приватного сектору.
- Огляд був схвалений 8 липня 2016 року на засіданні Ради з питань ПВК/ФТ, направлений для врахування в роботі державним органам та розміщений на офіційному веб-сайті ПФР для його використання неприбутковим сектором.

Внутрішній аудит

- ❖ Відповідно до статті 6 ПВК/ФТ Закону установи щорічно здійснюють перевірку внутрішньої відповідності вимогам у сфері ПВК/ФТ та готовять відповідний акт перевірки.
- ❖ Може здійснюватись зовнішній аудит з питань ПВК/ФТ.
- ❖ Відповідальний працівник щомісячно готовує звіт керівнику установи про заходи, що вживалися з питань фінансового моніторингу.

СПФМ/державний регулятор

Нормативні акти щодо перевірок з питань ПВК/ФТ:

- постанова правління НБУ від 20.06.2011 № 197
- наказ Міністру від 13.05.2015 № 673/5
- рішення НКЦПФР від 17.07.2015 № 1038
- накази Мінфіну від 14.04.2015 № 436 та від 06.05.2015 № 489
- наказ Мінекономрозвитку 12.08.2011 р.№ 36
- наказ Мінтрансзв'язку 15.11.2010 № 823
- розпорядження Держфінпослуг 05.08.2003 № 26

Державні регулятори встановили порядки перевірок звітуючих суб'єктів ПФК/ФТ, що визначають:

- ❖ вимоги до організації та підготовки проведення перевірки
- ❖ порядок проведення планової та позапланової перевірки
- ❖ порядок проведення безвіїзної та безвіїзної перевірки
- ❖ вимоги щодо оформлення результатів перевірок
- ❖ права та обов'язки керівника та членів робочої групи
- ❖ права та обов'язки посадових осіб звітуючого суб'єкта

Санкції

Нормативні акти щодо процедури застосування санкцій

- ✓ **постанова правління НБУ від 17.08.2012 № 346**
- ✓ **наказ Мін'юсту від 28.05.2015 № 810/5**
- ✓ **рішення НКЦПФР від 11.12.2012 р. № 1766**
- ✓ **наказ Мінфіну від 23.04.2015 № 460 та від 27.03.2015 № 366**
- ✓ **наказ Мінекономрозвитку від 14.11.2012 № 1285**
- ✓ **від Мінінфраструктури 30.07.2015 р. № 295**
- ✓ **розпорядження Нацкомфінпослуг від 01.10.2015 № 2372**

❖ Стаття 24 ПВК/ФТ Закону встановила за порушення вимог Закону кримінальну, адміністративну та цивільно-правову відповідальність.

❖ До звітуючих суб'єктів регулятором застосовуються: штрафні санкції, анулювання ліцензії, відсторонення посадової особи від посади, складання адмінпротоколу, письмова вимога/застереження (попередження), розпорядження про усунення порушень.

Національна оцінка ризиків

ВИТЯГ з НОР: Опис заходів, що пропонується вжити для управління ризиком:

1. Розробити проект Закону України «Про рієлторську діяльність» та забезпечити його прийняття ВРУ.
2. Запровадити ліцензування рієлторської діяльності та визначити правовий статус професійних учасників ринку нерухомості
3. Чітко сформулювати критерії професійної посередницької діяльності на ринку нерухомості.
4. Запровадити відповідальність рієлторів за допущення порушення при здійсненні посередницької діяльності та наданні посередницьких послуг.

➤ Фінансові та не фінансові установи та професії взяли участь в проведенні Національної оцінки ризиків у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму (НОР).

➤ Звіт НОР містить ґрунтовне дослідження приватного рівня, представленого банківським, небанківським фінансовим сектором, ринком цінних паперів, не фінансовими професіями та неприбутковим сектором. Звіт містить висновки щодо загроз та ризиків у зазначеному секторі.

➤ СПФМ взяли безпосередню участь у підготовці Національної оцінки ризиків та надали свої відповіді на запитальник Держфінмоніторингу щодо Національної оцінки ризиків.

Довідково: За результатами НОР виявлено наступні загрози для приватного сектору:

- загроза використання новітніх технологій для ВК/ФТ
- загроза не виявлення підозрілих фінансових операцій
- загроза використання ВНУП з метою ВК/ФТ
- загроза здійснення ВК/ФТ через неприбуткові організації

ПРИКЛАДИ!!!!

Клієнтів високого ризику

**Повідомлень про фінансові
операції в Держфінмоніторинг**

Зупинень фінансових операцій

**Відмов клієнту в проведенні
фінансової операції**

**Звернень на отримання інформації
від Держфінмоніторингу**

**Моніторингу (відстеження)
операцій клієнта**

**Надання на запит
Держфінмоніторингу інформації**

**Випадків виявлення державним
регулятором порушень і чи вони
були усунуті**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Національного агентства фінансів України
29 січня 2016 року № 24

№ 2-ФМ

РЕГІСТР ФІНАНСОВИХ ОПЕРАЦІЙ, ЩО ПДДЛЯЮТЬ ФІНАНСОВОМУ
МОНІТОРИНГУ

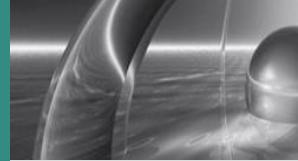
Ознака терміновості

підрозділу або підприємства, ім'я, по батькові:	Q:W:2:E:9:Y;
Обмінний ідентифікатор СПФМ чи 260 відокремленого підрозділу	Q:W:2:E:9:Y;
Відомості про місцезнаходження або місце проживання суб'єкта первинного фінансового моніторингу (відокремленого підрозділу), в якому було зареєстровано фінансову операцію	
270 Країна (код та назва)	8:G:J:4: Україна
280 Область (код та назва)	8:O: M: Київ
290 Поштовий індекс	0:1:0:2:2
300 Населений пункт	М. Київ
310 Вулиця	Бандери
320 Будинок	-:1:-:1:-:3:4
330 Корпус (споруда)	-:1:-:1:-:1:7
340 Офіс (квартира)	-:1:4:5
350 Номер телефону (з кодом населеного пункту)	0:4:4:2:1:4:7:2:4:5
360 Адреса e-mail	Ukraine@ukr.net
Відомості про відповідального працівника суб'єкта первинного фінансового моніторингу (відокремленого підрозділу), в якому було зареєстровано фінансову операцію	

Страница 2

**На сайті Держфінмоніторингу
розміщено приклади заповнення
форм подання інформації**

Проблемні питання

Шляхи вирішення – розгляд проблемних питань на:

- Робочих групах з розгляду проблемних питань СПФМ банківських та небанківських установ
- Громадській раді при Держфінмоніторингу
- Раді з питань ПВК/ФТ

